

ПОГОДЖЕНО

Рішення Виконавчого комітету
Міської ради міста Кропивницького
“_” 2020 року № _____
Проект № 4564

МІСЬКА РАДА МІСТА КРОПИВНИЦЬКОГО

СЕСІЯ ВОСЬМОГО СКЛИКАННЯ

РІШЕННЯ

від “_” 2020 року

№_____

Про затвердження Програми розвитку освіти міста Кропивницького на 2021-2025 роки

Керуючись статтями 143, 144 Конституції України, статтями 26, 59 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”, Законом України “Про освіту”, Міська рада міста Кропивницького

ВИРИШИЛА:

1. Затвердити Програму розвитку освіти міста Кропивницького на 2021-2025 роки, що додається.
2. Включити Програму розвитку освіти міста Кропивницького на 2021-2025 роки до складу Програми економічного і соціального розвитку міста Кропивницького на 2021 рік та основних напрямів розвитку на 2022-2023 роки.
3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію міської ради з питань охорони здоров'я, освіти, культури, молоді і спорту та соціальної політики, т.в.о. заступника міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради С.Колодяжного.

Міський голова

Андрій РАЙКОВИЧ

Лариса Костенко 35 83 42

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Міської ради міста Кропивницького
“____” _____ 2020 року № _____

ПРОГРАМА

розвитку освіти міста Кропивницького на 2021 - 2025 роки

Кропивницький - 2020

Паспорт
Програми розвитку освіти міста Кропивницького на 2021 - 2025 роки

1	Повна назва програми	Програма розвитку освіти міста Кропивницького на 2021-2025 роки
2	Дата, номер документа про затвердження програми	Рішення Міської ради міста Кропивницького від _____ № _____
3	Розробники програми	Управління освіти Міської ради міста Кропивницького
4	Співорозробники програми	ЦПРПП, ІРЦ, керівники закладів освіти
5	Відповідальний виконавець програми	Управління освіти Міської ради міста Кропивницького, керівники закладів освіти
6	Термін реалізації програми	2021-2025 pp.
7	Контроль за виконанням програми	Комісія з питань охорони здоров'я, освіти, культури, молоді і спорту та соціальної політики
8	Мета програми	Забезпечення умов для всебічного розвитку дітей та підлітків у відкритому освітньому просторі міста. Формування цінностей і ключових компетентностей, необхідних для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці, забезпечення професійного розвитку педагогів; доступності й відкритості освіти; розвитку інфраструктури, нового освітнього простору; запровадження цифрової трансформації системи освіти; забезпечення фінансової, академічної, кадрової та організаційної автономії закладів освіти
9	Перелік напрямів та підпрограм (проектів), які буде реалізовано в межах цієї програми	Загальні положення 1. Виховання та розвиток особистості в системі освіти 2. Фізичне здоров'я дитини – здоров'я нації 3. Розвиток дошкільної освіти міста 4. Загальна середня освіта 5. Позашкільна освіта 6. Освіта осіб з особливими освітніми потребами 7. Професійний розвиток педагогічних працівників 8. Цифрова трансформація системи освіти 9. Розвиток матеріально-технічної бази закладів освіти 10. Ресурсне забезпечення програми

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СКОРОЧЕНЬ І ТЕРМІНІВ

- АТО – антитерористична операція
 ГО – громадська організація
 ЗДО – заклад дошкільної освіти
 ЗЗСО – заклад загальної середньої освіти
 ЗНО – зовнішнє незалежне оцінювання
 ІКТ – інформаційно-комунікаційні технології
 ІРЦ – інклюзивно-ресурсний центр
 МОНУ – Міністерство освіти і науки України
 МЦПРПП – Міський центр професійного розвитку педагогічних працівників
 НВК – навчально-виховний комплекс
 НВО – навчально-виховне об'єднання
 ЗПО – заклад позашкільної освіти
 СШ – спеціалізована школа
 STEM – Science, Technology, Engineering, Maths (Наука, Технологія, Інженерія, Математика)
 STEAM – Science, Technology, Engineering, Arts, Maths (Наука, Технологія, Інженерія, Мистецтво, Математика)

1. Загальні положення

Освіта – одна з найважливіших сфер у житті міста Кропивницького. Вона відображає рівень розвитку міста, забезпечуючи розвиток людського капіталу, відіграє позитивну роль у сфері економіки, культури та інших галузей. Стратегічним завданням реформування освіти міста Кропивницького є її розбудова як найважливішої ланки виховання свідомих громадян Української держави, формування освіченої, творчої особистості, становлення її фізичного і морального здоров'я, забезпечення пріоритетності розвитку людини, відтворення культури і духовності. Програма розвитку освіти міста Кропивницького на 2021-2025 роки (далі – Програма) орієнтована на розширення доступу громадян до якісної освіти в закладах дошкільної, загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної) освіти. Програма ґрунтується на розумінні сфери освіти міста як стратегічного ресурсу, що безпосередньо забезпечує перехід до інноваційної моделі сталого розвитку через формування та розвиток людського капіталу.

Програма враховує позитивний досвід попередніх періодів і виходить із

того, що в Кропивницькому сформовано мережу закладів дошкільної, загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної) освіти, що забезпечує потреби міста. Започатковано перехід до професіоналізації управління закладами освіти та до конкурсного відбору керівників закладів дошкільної та загальної середньої освіти, упроваджено цифрові та мультимедійні технології в освітній процес, підвищено якість освіти, створено Центр професійного розвитку педагогічних працівників, три інклюзивно-ресурсні центри для обслуговування дітей з особливими потребами.

Програма визначає мету, зміст, завдання та проблеми галузі освіти, конкретизує перелік основних напрямів і заходів з реалізації стратегічних завдань, прогнозовані обсяги фінансового забезпечення з обґрунтуванням ресурсних потреб.

Програма спрямована на забезпечення особистісного розвитку суб'єктів освітнього процесу, варіативності типів закладів освіти, модернізації змісту, методів, форм навчання і виховання, системи контролю й оцінювання, прийняття управлінських рішень.

Підставою для розроблення Програми є необхідність забезпечення подальшого розвитку системи освіти міста після завершення терміну дії Програми розвитку освіти міста Кропивницького (Кіровограда) на 2016-2020 роки.

Підпрограма 1. Виховання та розвиток особистості в системі освіти

I. Загальні положення

Основним завданням освіти є розвиток особистості дитини в контексті національної і загальнолюдської культури. Навчально-виховний процес ґрунтуються на свободі вибору мети життедіяльності та поєднує інтереси особистості, суспільства, держави і нації.

Система виховання постійно відтворює і поглиблює емоційно-естетичний, художньо-творчий та інтелектуальний компоненти свідомості рідного народу, створює умови для розвитку і розквіту природних задатків і талантів кожного громадянина України, формування духовного потенціалу – найвищої цінності нації та держави.

Головна мета - виховання свідомого громадянина, патріота, набуття молоддю соціального досвіду, високої культури міжнаціональних взаємин, формування у молоді потреби та уміння жити в громадському суспільстві, духовності та фізичної досконалості, моральної, художньо-естетичної культури. Патріотичне виховання в школах спрямовується на залучення учнів до глибинних пластів національної культури і духовності, формування у дітей та молоді національних світоглядних позицій, ідей, поглядів і переконань на основі цінностей вітчизняної та світової культури. Воно здійснюється на всіх

етапах навчання в школі, забезпечується всебічний розвиток, гармонійність і цілісність особистості, розвиток її здібностей та обдарованість, збагачення на цій основі інтелектуального потенціалу народу, його духовності і культури, виховання громадянина України, здатного до самостійного мислення, суспільного вибору і діяльності, спрямованої на процвітання України.

В основу виховання мають бути покладені принципи гуманізму, демократизму, єдності сім'ї і школи, наступності та спадкоємності поколінь. Найважливішою громадянською рисою особистості є сформованість національної свідомості, патріотичних почуттів до рідної землі, свого народу, готовності до праці в ім'я України. Ціновим засобом відображення нації є формування в людини національної гідності й гордості за свою Батьківщину, відмова від почуття національної меншовартості, від почуття національної наповнощінності, що формувалися віками.

Виховання органічно поєднане з процесом навчання дітей, опанування основами наук, багатством національної і світової культури.

Характер виховання повинен передбачати глибоке розуміння педагогами природи вихованців, їх індивідуальних рис і можливостей, поваги до особистості дитини, турботи про її гармонійний розвиток, встановлення взаємин співробітництва в освітньому процесі.

II. Визначення проблем, на розв'язання яких спрямована підпрограма

Підпрограма спрямована на вирішення таких проблем:

підвищення пізнавальної активності школярів;

формування свідомого громадянина-патріота;

продовження створення умов для розвитку учнівського самоврядування та налагодження його співпраці з громадськістю та органами місцевого самоврядування;

формування свідомості молодого покоління;

поєднання процесу навчання дітей з опануванням основами наук, багатством національної і світової культури.

III. Мета та основні завдання підпрограми

Мета підпрограми.

Загальною метою виховання є всебічний розвиток особистості: в анатомо-фізіологічному, психічному і соціальному напрямку, створення ефективної системи виховання, яка формує морально-духовну, життєво-компетентну особистість, що успішно самореалізується в соціумі як громадянин, сім'янин, професіонал.

Людина повинна бути фізично, розумово і духовно розвинута. Виховання та розвиток особистості в закладах освіти сприяє єдності розумового

розвитку, високого рівня загальної і політехнічної освіти, психологічної і практичної підготовленості до фізичної і розумової праці, морального, естетичного, фізичного розвитку.

Виховна мета є спільною для всіх ланок системи виховання та є критерієм ефективності виховного процесу.

Основні завдання підпрограми:

дотримання завдань загальної середньої освіти, принципів виховання, визначених діючими програмами;

реалізація у процесі роботи особистісно орієтованого, діяльнісного, системного, творчого підходів до організації виховного процесу в закладах освіти;

оптимальне поєднання форм організації виховної роботи: індивідуальної, групової, масової;

створення належних умов для особистісного зростання кожного вихованця (створення ситуацій успіху та підтримки), його психолого-педагогічний супровід;

співпраця з органами учнівського самоврядування, дитячими громадськими організаціями;

інтеграція зусиль батьківської громади, представників державної влади, громадських та благодійних організацій, правоохоронних органів та установ системи охорони здоров'я;

підвищення рівня науково-методичного забезпечення професійної компетентності педагогічних працівників у визначені засобів, форм та методів, технологій виховання;

забезпечення скоординованої діяльності закладів загальної середньої освіти і громадських організацій.

Вирішення завдань виховної роботи здійснюється за напрямками:

громадянське виховання; родинно-сімейне виховання; військово-патріотичне виховання; трудове виховання; художньо-естетичне виховання; морально-правове виховання; екологічне виховання; формування здорового способу життя; превентивне виховання; сприяння творчому розвитку особистості.

Ці напрями виховання тісно пов'язані між собою і утворюють цілісну систему, яка забезпечує виховання всебічно розвинutoї особистості.

Складний процес виховання здійснюється за допомогою різноманітних форм та технологій роботи, вибір яких залежить від змісту та завдань, вікових та індивідуальних особливостей вихованців з урахуванням основних напрямів діяльності школярів.

VII. Заходи щодо реалізації підпрограми

№ з/п	Перелік заходів	Термін виконання	Виконавці
1.1. Громадянське та родинно-сімейне виховання			
1.1.1	Проводити заходи щодо реалізації Концепції громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності: місячник морально-правового виховання	Постійно до 2025 року	Управління освіти та його структурні підрозділи
1.1.2	Сприяти забезпечення функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя: місячник Української писемності та мови; міський етап Міжнародного конкурсу знавців української мови імені П. Яцика; міський етап Міжнародного мовно – літературного конкурсу учнівської творчості імені Т. Шевченка	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи. заклади освіти міста
1.1.3	Здійснювати заходи, спрямовані на формування у дітей, учнівської молоді поваги до Конституції України та державної символіки: конкурс знатців Конституції і Права України	Постійно до 2025 року	Управління освіти та його структурні підрозділи
1.1.4	Популяризувати рух учнівської молоді за збереження і примноження традицій українського народу: міський етап історико – краєзнавчої експедиції «Моя Батьківщина- Україна»; міський етап обласного краєзнавчого конкурсу учнівської молоді «Рідний край очима дітей»	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи
1.1.5	Посилювати роботу в закладах освіти щодо вшанування історії та культури рідного краю, традицій і сучасних надбань українського народу	До 2025 року	Управління освіти та його структурні підрозділи
1.1.6	Забезпечувати дотримання вимог законодавства України щодо заборони втручання політичних партій, релігійних та інших організацій в освітній процес у закладах освіти	Постійно до 2025 року	Управління освіти та його структурні підрозділи
1.1.7	Проводити заходи, спрямовані на виховання у дітей та молоді культури міжетнічних відносин: конкурс читців польської поезії	Постійно до 2025 року	Управління освіти та його структурні підрозділи
1.1.8	Рекомендувати виконання Державного Гімну України учасниками освітнього процесу під час урочистих та масових заходів в закладах освіти міста	Постійно до 2025 року	Управління освіти та його структурні підрозділи, заклади освіти

№ з/п	Перелік заходів	Термін виконання	Виконавці
1.1.9	Забезпечувати наступність у виховній діяльності сім'ї, закладу дошкільної освіти та початкової школи	Постійно до 2025 року	Управління освіти та його структурні підрозділи, заклади освіти міста
1.1.10	Проводити заходи на виконання Державної цільової соціальної програми підтримки сім'ї	До 2025 року	Управління освіти та його структурні підрозділи
1.2. Національно-патріотичне виховання			
1.2.1	Вивчати і пропагувати кращий досвід військово-патріотичного та фізичного виховання допризовної молоді	Постійно до 2025 року	Управління освіти та його структурні підрозділи
1.2.2	Продовжити проведення у закладах освіти пошукової та краєзнавчої роботи: конкурс «Моя мала батьківщина – перлина скіфського степу»; міський етап Всеукраїнського конкурсу «Ідея соборності України»	Постійно до 2025 року	Управління освіти та його структурні підрозділи
12.3	Залучати учнівську молодь до догляду та впорядкування меморіальних комплексів, могил загиблих воїнів та організовувати заходи щодо відзначення історичних подій	Постійно до 2025 року	Управління освіти та його структурні підрозділи
1.2.4	Забезпечувати належне проведення військово-спортивних патріотичних змагань «Сокіл» («Джура»), «Україна - єдина країна», змагань, присвячених перемозі над німецько-фашистськими загарбниками	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи
1.2.5	Посилити роботу міського координаційного сектору національно-патріотичного виховання з метою розвитку національно-патріотичного виховання дітей та учнівської молоді, забезпечення формування і розвитку соціально значущих цінностей, громадянських, моральних, психологічних і фізичних якостей у процесі виховання та навчання	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи
1.2.6	Посилювати роботу відділу військово-патріотичного виховання комунального закладу «Станція юних техніків Кіровоградської міської ради»	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи
1.2.7	Залучати військовослужбовців ЗСУ, учасників АТО та ООС до проведення навчальних занять у закладах загальної середньої освіти із військової підготовки	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, заклади освіти міста

№ з/п	Перелік заходів	Термін виконання	Виконавці
1.2.8	Проводити методичні семінари керівників національно-патріотичних гуртків закладів освіти з питань військово-патріотичного виховання	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, заклади освіти міста
1.2.9	Популяризувати кращий педагогічний досвід вчителів та керівників гуртків з національно-патріотичного виховання	Постійно	Управління освіти та його структурні підрозділи, заклади освіти міста
1.2.10	Продовжити реалізацію проєкту «Майбутній захисник Вітчизни»: вперше в Україні створено міжшкільний центр для викладання предмету «Захист Вітчизни». У трьох закладах освіти: НВО № 16, 35, ліцеї «Сокіл» (враховано територіальну доступність) створено потужну сучасну матеріально-технічну базу, підібрано високопрофесійних кваліфікованих спеціалістів	Постійно	Управління освіти та його структурні підрозділи, заклади освіти міста
1.3. Трудове та художньо-естетичне виховання			
1.3.1	Удосконалювати роботу щодо впровадження допрофільного і профільного навчання в закладах освіти	Постійно	Управління освіти та його структурні підрозділи
1.3.2	Активізовувати діяльність між професійно-технічними закладами освіти, підприємствами, закладами загальної середньої, позашкільної освіти з метою поширення профорієнтаційної роботи	Постійно	Заклади освіти міста
1.3.3	Організувати спільно з КМК КНТУ проведення пілотного освітньо-виховного проекту «Літня школа» для учнів 8-х класів	2020-2021 рік	Управління освіти та його структурні підрозділи Навчальні заклади міста
1.3.4	Вивчати і поширювати в закладах освіти досвід організації та проведення народних свят, обрядів	Постійно	Управління освіти та його структурні підрозділи, заклади освіти міста

№ з/п	Перелік заходів	Термін виконання	Виконавці
1.3.5	<p>Проводити заходи, спрямовані на розвиток творчої особистості дитини та підвищення рівня її художньо-естетичних та культурних цінностей</p> <ul style="list-style-type: none"> - міський етап Всеукраїнського заочного конкурсу робіт юних фотоаматорів «Моя Україно!»; - міський конкурс художнього слова та акторської майстерності «Театральна молодь Кропивницького» задля популяризації літературних надбань Кропивницького та області; - проведення виставок виробів декоративно-ужиткового мистецтва задля популяризації та примноження народної творчості; - проведення майстер-класів з декоративно-ужиткового мистецтва для поглиблення знань про національну автентичну мистецьку спадщину держави; 	Постійно	Управління освіти та його структурні підрозділи, заклади освіти міста
13.6	Продовжити створення сприятливих умов для розвитку учнівського самоврядування міста, втілення в життя проектів національно-патріотичного виховання, залучення МПД (міського парламенту дітей) до заходів загальноміського рівня	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, КЗ «ЦДЮТ», заклади освіти міста

1.4. Екологічне та морально-правове виховання

1.4.1	Залучати дитячі та молодіжні екологічні організації до формування і виконання спільніх з установами природно-заповідного фонду проектів, угод, природоохоронних заходів	Постійно	Управління освіти та його структурні підрозділи, заклади освіти міста
1.4.2	Сприяти формуванню загонів юних екологів-інспекторів з числа учнівської молоді та проводити фестивалі, конкурси, агітбригади екологічного характеру	Постійно	Управління освіти та його структурні підрозділи, заклади освіти міста
1.4.3	Провести міський етап Всеукраїнського гуманітарного конкурсу Українського молодіжного аерокосмічного об'єднання «Сузір'я»-«Мирний космос»	2020-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи

№ з/п	Перелік заходів	Термін виконання	Виконавці
1.4.4	Вивчати і пропагувати кращий досвід діяльності органів учнівського самоврядування з питань правової освіти та виховання учнівської молоді	Постійно	Управління освіти та його структурні підрозділи
1.4.5	Здійснювати заходи, спрямовані на поширення інформації та популяризацію положень національних та міжнародних законодавчих актів щодо забезпечення прав людини	Постійно	Управління освіти та його структурні підрозділи, заклади освіти міста
1.4.6.	Здійснювати навчання правової культури молоді, формуючи новий світогляд на загальнолюдських демократичних цінностях	Постійно	Управління освіти та його структурні підрозділи, заклади освіти міста
1.4.7	Проводити Міський етап Всеукраїнського конкурсу «Моральний вчинок»; - міський етап Всеукраїнського конкурсу дитячих малюнків «Податки очима дітей»; - міський етап конкурсу дитячого малюнку «Національний банк майбутнього»; - міський етап Всеукраїнського конкурсу дитячих малюнків «Малюю планету – малюю майбутнє»	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, заклади освіти міста

1.5. Превентивне виховання та творчий розвиток особистості

1.5.1	Здійснювати заходи щодо профілактики дитячої бездоглядності та правопорушень, правової і психологічної підтримки дітей і молоді, які потрапили в складні соціальні умови	Постійно	Управління освіти та його структурні підрозділи, заклади освіти міста
1.5.2	Активізувати профілактичну діяльність під час позакласної та позашкільної роботи	Постійно	Управління освіти та його структурні підрозділи, заклади освіти міста
1.5.3	Проводити інформаційні кампанії для запобігання протиправній поведінці, наркоманії, алкоголізму, захворюваності на ВІЛ/СНІД та хвороби, що передаються статевим шляхом	Постійно	Управління освіти та його структурні підрозділи, заклади освіти міста
1.5.4	Активізувати роботу з родинами, що опинилися в складних життєвих обставинах	Постійно	Керівники закладів освіти міста

№ з/п	Перелік заходів	Термін виконання	Виконавці
1.5.5	Продовжувати роботу з функціонально неспроможними сім'ями (в яких батьки хворі на алкоголізм, наркоманію, недієздатні, з асоціальною поведінкою тощо) з метою виявлення дітей, які перебувають в особливо складних економічних і морально-психологічних умовах	Постійно	Управління освіти та його структурні підрозділи
1.5.6	Залучати дітей з девіантною поведінкою до змістового дозвілля в позаурочний час, під час канікул та до участі в гуртках	Постійно	Керівники закладів освіти міста
1.5.7.	Проводити системну роботу з попередження та протидії насильства та булінгу в закладах освіти, залучення активних школярів до вирішення проблем цькування, налагодження спілкування «на рівних» між дітьми та дорослими, врахування думки дітей та обговорення нових ідей разом	Постійно	Управління освіти та його структурні підрозділи, заклади освіти міста

Підпрограма 2. Фізичне здоров'я дитини – здоров'я нації

I. Загальні положення

Питання збереження та зміцнення здоров'я дитини належить до стратегічних завдань суспільства. Заклади загальної середньої освіти міста впроваджують здоров'язберігаючі, здоров'яформуючі, здоров'язміцнюючі технології навчання та виховання. В місті створена мережа базових закладів з впровадженням превентивних проектів “Вчимося жити разом”, “ХОУП”. Пріоритетами їх діяльності є збереження і зміцнення здоров'я дітей, вироблення в них позитивної мотивації на здоровий спосіб життя.

Здоров'я дітей значною мірою залежить від умов їхнього життя. Діти в закладах освіти не тільки навчаються, а й харчується, розважаються, відпочивають, займаються спортом. Тобто, час, проведений у закладі, витрачається не лише на розумову активність. «Навчаємо не за рахунок здоров'я!» – таким повинен бути девіз кожного освітнього закладу.

II. Визначення проблем, на розв'язання яких спрямована підпрограма

Дані досліджень свідчать, що протягом навчання збільшуються відхилення у стані здоров'я дітей, зростає кількість хронічних захворювань, погіршуються показники фізіологічного та психічного розвитку дітей та підлітків. Серед неповнолітніх поширені шкідливі звички: тютюнопаління, вживання алкоголю, зростає захворюваність на наркоманію. Практично не враховується вплив екології на здоров'я дітей. Збільшується кількість дітей, які потребують спеціального дієтичного харчування, зокрема: безлактозної та безглютенової дієти. Станом на вересень 2020 року в закладах дошкільної

освіти міста Кропивницького 163 дитини потребують організацію харчування з дотриманням вищезазначених дієт.

Останніми роками діти і підлітки проводять багато часу за моніторами сучасних пристройів (комп'ютери, смартфони, планшети тощо), це значно знижує рівень рухової активності, як наслідок, збільшується кількість дітей із захворюваннями органів зору та опорно-рухової системи. Так, в закладах загальної середньої освіти міста 13 % здобувачів освіти мають порушення зору або постави, 16 % учнів за станом здоров'я віднесені до спеціальної та підготовчої медичної групи, 2 % мають звільнення від занять на уроках фізичної культури.

III. Мета та основні завдання підпрограми

Мета підпрограми.

Виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я кожної людини як найвищої соціальної цінності.

Формування гігієнічних навичок, зasad здорового способу життя, зміцнення фізичного та психічного здоров'я дитини.

Підвищення рухової активності дітей.

Основні завдання підпрограми.

Надзвичайно важливим завданням освіти в Кропивницькому є покращення здоров'я дітей, сприяння фізичному і психічному розвитку молодого покоління, формування освіченої, творчої особистості.

У зв'язку із цим пріоритетними завданнями є:

оптимальне навантаження;

здорове харчування;

залучення школярів до активних занять фізичною культурою та спортом;

створення в освітніх закладах умов, що сприяють збереженню та зміцненню здоров'я дітей та учнівської молоді засобами фізичної культури і спорту;

проведення інформаційної роботи серед батьків щодо виховання здорової дитини, із залученням педагогічних, медичних працівників, психологів;

формування фізичної культури особистості учнів з урахуванням їхніх індивідуальних здібностей, стану здоров'я та мотивації;

робота з батьками щодо формування здорового способу життя: участь у спортивних змаганнях, фестивалях, конкурсах, естафетах; проведення міських змагань на спортивних базах закладів загальної середньої освіти міста Кропивницького;

створення позитивного психологічного мікроклімату;

моніторинг поглиблених медичних оглядів дітей і врахування їх результатів при плануванні освітнього процесу.

VII. Заходи щодо реалізації підпрограми

№ з/п	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавці
2.1. Забезпечення умов збереження та зміцнення здоров'я дітей			
2.1.1	Здійснювати моніторинг здоров'я учнів та вихованців закладів загальної середньої освіти	2021-2025	Управління освіти, керівники освітніх закладів
2.1.2	Відповідно до медичних показань організувати роботу спеціальних та підготовчих груп на уроках фізкультури	2021-2025	Керівники освітніх закладів
2.1.3	Продовжувати впроваджувати комплексну систему соціально-психологічної підтримки школярів із девіантною поведінкою	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники освітніх закладів, практичні психологи, соціальні педагоги
2.1.4	Вжити заходів щодо покращення матеріально-технічного забезпечення кафедр фізичної культури, спортивних залів і спортивних майданчиків в закладах освіти міста	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники освітніх закладів
2.1.5	Проводити моніторингові дослідження щодо свідомого і відповідального ставлення до власного здоров'я та виникнення різних видів залежностей в учнівській молоді	2021-2025	Структурні підрозділи управління освіти, керівники освітніх закладів
2.1.6	Проводити професійні фахові конкурси для вчителів та інструкторів з фізичної культури	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, МЦПРПП, керівники освітніх закладів
2.1.7	Запровадити в закладах освіти систематичне проведення обов'язкових фізкультурно-оздоровчих заходів: - ранкова зарядка; - фізкультурні хвилинки, фізкультпаузи під час освітнього процесу	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, МЦПРПП, керівники освітніх закладів
2.1.8	Забезпечити проведення олімпійських тижнів, уроків, днів здоров'я та фізичної культури	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, МЦПРПП, керівники освітніх закладів

№ з/п	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавці
2.1.9.	Продовжити відкривати на канікулах «Фітнес-школи»	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, МЦПРПП, керівники освітніх закладів
2.1.10	Продовжити реалізацію проекту «Літні школи»	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, МЦПРПП, керівники освітніх закладів
2.2. Формування здорового способу життя школярів			
2.2.1	Забезпечити умови для реалізації державних та обласних цільових програм з розвитку фізичної культури та спорту	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники освітніх закладів
2.2.2	Запровадити моніторингові дослідження з питань ставлення школярів міста до свого здоров'я та здоров'я оточуючих; екологічної безпеки здоров'я дітей	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники освітніх закладів
2.2.3	Організувати тренінги для вчителів з метою навчання сучасним методам проведення протиалкогольної пропаганди серед учнівської молоді	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, МЦПРПП, керівники освітніх закладів
2.2.4	Забезпечити під час літнього періоду роботу закладів відпочинку при закладах загальної середньої освіти міста Кропивницького	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники освітніх закладів
2.2.5	Аналізувати відповідність стану освітнього процесу в закладах вимогам Державних санітарних норм і правил (кількість уроків, обсяги домашніх завдань, руховий режим та інше)	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники освітніх закладів

№ з/п	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавці
2.2.6	Забезпечити виконання заходів згідно з концепцією "Загальнодержавної цільової соціальної програми "Формування здорового способу життя молоді України на 2018-2022 роки"	2021-2022	Структурні підрозділи управління освіти, адміністрація закладів освіти, практичні психологи та соціальні педагоги
2.2.7	Продовження реалізації спільногоРо проекту управління освіти та СДЮШОР «Надія» щодо введення в програму фізичної культури уроку плавання для учнів третіх класів	2021-2025	Управління освіти та керівники освітніх закладів
2.2.8	Продовжити співпрацю з ДЮСШ, СДЮШОР та спортивними клубами щодо створення умов та забезпечення на спортивних базах закладів освіти навчально-тренувального процесу школярів	2021-2025	Управління освіти та керівники освітніх закладів
2.2.9	Впроваджувати у практику кращі методики роботи вчителів фізичної культури закладів дошкільної та загальної середньої освіти щодо здорового способу життя	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, адміністрація освітніх закладів
2.2.10	Організувати роботу методичного активу вчителів фізичної культури закладів загальної середньої освіти	2021-2025	Структурні підрозділи
2.3. Організація якісного харчування			
2.3.1	Сприяти забезпеченню в повному обсязі фінансування раціонального харчування учнів	2021-2025	Управління освіти
2.3.2	Забезпечити фінансування та організацію дієтичного харчування дітей, зокрема тих, що потребують безлактозної та безглютенової дієти.	2021-2025	Управління освіти, адміністрація освітніх закладів
2.3.3	Впроваджувати нові технології приготування їжі, форми і методи організації харчування та обслуговування учнів.	2021-2025	Управління освіти, адміністрація освітніх закладів
2.3.4	Забезпечити учнів, вихованців, дітей пільгових категорій, учнів та вихованців диспансерної групи у навчальних закладах раціональним та якісним харчуванням.	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, адміністрація освітніх закладів
2.3.5	Забезпечити проведення виробничого лабораторного контролю страв, що готуються для дітей в закладах освіти.	2021-2025	Управління освіти та адміністрація освітніх закладів

№ з/п	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавці
2.3.6	Забезпечувати організацію навчання з питань впровадження та дієвості НАССП (англ. Hazard Analysis and Critical Control Point), системи аналізу ризиків, небезпечних чинників і контролю критичних точок на харчоблоках закладів освіти.	2021-2025	Управління освіти та адміністрація освітніх закладів
2.3.7	Проводити в закладах освіти внутрішній аудит дієвості системи НАССП	2021-2025	Управління освіти та адміністрація освітніх закладів
2.3.8	Здійснювати підбір кваліфікованого персоналу для харчоблоків закладів освіти, підвищення рівня їх кваліфікації, проведення гігієнічного навчання.	2021-2025	Управління освіти, адміністрація освітніх закладів
2.3.9	Зміцнювати матеріально-технічний стан їдалень, харчоблоків закладів освіти	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, адміністрація освітніх закладів
2.3.10	Забезпечити проведення моніторингу організації харчування, анкетування дітей та їхніх батьків для поліпшення якості харчування	2021-2025	Управління освіти, адміністрація освітніх закладів
2.3.11	Проведення конкурсу «Сніданок з директором» для закладів дошкільної освіти	2021-2022	Управління освіти, адміністрація освітніх закладів
2.3.12	Поетапне введення мультіпрофільного харчування в закладах загальної середньої освіти	2021-2025	Управління освіти, адміністрація освітніх закладів

Підпрограма 3. Розвиток дошкільної освіти міста

I. Загальні положення

Дошкільна освіта – перша ланка системи безперервної освіти, що закладає підґрунтя розвитку особистості дитини, формування її цінностей, взаємодії з оточенням, є передумовою її самореалізації в подальшому навчанні та розвитку впродовж життя. Дошкільна освіта як перша самоцінна ланка має гнучко реагувати на сучасні соціокультурні запити, збагачувати знання дитини необхідною якісною інформацією, допомагати їй реалізувати свій природний потенціал, орієнтуватися на загальнолюдські та національні цінності.

Основним завданням дошкільної освіти є збереження та зміцнення фізичного, психічного і духовного здоров'я дитини, виховання любові до України, шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, свідомого ставлення до себе, оточення та довкілля, формування

особистості дитини, розвиток її творчих здібностей, набуття нею соціального досвіду тощо.

Підпрограма «Розвиток дошкільної освіти м. Кропивницького на 2021-2025 роки» (далі - підпрограма) розроблена на виконання Закону України «Про дошкільну освіту», Положення про дошкільний навчальний заклад, Національної стратегії розвитку освіти в Україні та спрямована на реалізацію державної політики щодо створення умов для забезпечення населення м. Кропивницького доступною та якісною дошкільною освітою.

Дана підпрограма спрямована на забезпечення конституційних прав дітей дошкільного віку і державних гарантій щодо доступності та безоплатності здобуття такої освіти у закладах дошкільної освіти, зокрема дітьми п'ятирічного віку.

У загальноміській Програмі передбачені заходи щодо визначених напрямів розвитку дошкільної освіти міста Кропивницького на період 2021-2025 років, а саме:

- прогнозування, забезпечення розвитку дошкільної освіти та оптимізації мережі закладів дошкільної освіти відповідно до запитів населення;

- поліпшення системи соціального та правового захисту учасників навчально-виховного процесу у закладі дошкільної освіти;

- організації науково-методичного забезпечення дошкільної освіти, впровадження в практику досягнень науки, новітніх педагогічних та інформаційно-комунікативних технологій;

- підвищення якості педагогічних кадрів та їх мотивації;

- створення безпечного та мотиваційного освітнього середовища;

- забезпечення максимально сприятливих умов для оздоровлення та загартування дошкільнят, впровадження системи оздоровчих заходів, здоров'язберігаючих технологій фізичного виховання й розвитку дітей з урахуванням індивідуальних особливостей здоров'я;

- вдосконалення системи управління та фінансування дошкільної освіти.

У місті стабільно функціонують 40 закладів дошкільної освіти та 7 дошкільних відділень при навчально-виховних об'єднаннях різних типів та форм власності. Відповідно до потреб громадян у місті створено різні типи закладів дошкільної освіти: дитячі садки, ясла-садки, ясла-садки комбінованого та компенсуючого типів, продовжують функціонувати навчально-виховні об'єднання, структурною частиною яких є дошкільні підрозділи.

Різними формами дошкільної освіти станом на 01 вересня 2020 року охоплено 8999 дітей. У цілому, зменшення кількості дітей у дитячих садках спостерігається з 2015 року і пов'язане це, в основному, зі зменшенням народжуваності.

Наявною є тенденція до розвантаження закладів дошкільної освіти. Так, на 100 місцях у комунальних закладах дошкільної освіти виховуються 123 дитини. Досягненнями міської влади, адміністрації закладів дошкільної освіти є те, що з 2012 року діти п'ятирічного віку 100% охоплені дошкільною освітою.

Завдяки активній підтримці міської влади, у тісній співпраці з батьківською громадою щороку здійснювалось поступове зменшення черги та збільшення кількості місць у закладах дошкільної освіти за рахунок додаткового відкриття груп.

Питання забезпечення доступу до якісної освіти дітей з особливими освітніми потребами є одним з пріоритетів держави у сфері дошкільної освіти. Для задоволення права на якісну освіту дітей з особливими потребами в місті функціонує розгалужена мережа закладів дошкільної освіти та груп для дітей з особливими потребами, в яких виховуються та проходять реабілітацію діти з особливими потребами.

Зміст дошкільної освіти дітей з особливими освітніми потребами в закладах міста здійснюється за окремими програмами, рекомендованими МОН, та індивідуальними програмами розвитку, що забезпечує індивідуалізацію навчання.

Колективи закладів дошкільної освіти працюють за оновленою програмою передшкільної освіти «Впевнений старт», що орієнтована на інтеграцію змісту й процесу дошкільної освіти, діалоговий формат взаємодії дорослих і дітей, підтримку доброзичливих стосунків між однолітками. Оновлена програма спрямована на забезпечення наступності освіти й налагодження тісної співпраці між дитсадком і школою, що набуває особливого значення в умовах освітньої реформи «Нова українська школа».

Важливим аспектом управлінської діяльності для реалізації завдань Базового компоненту є створення для дітей різnobічного розвивального середовища, яке дало б кожній дитині можливість проявити себе. Правильно організоване розвивальне середовище дає дитині змогу відчути психологічну захищеність, сприяє розвитку її особистісних якостей, здібностей, допомагає оволодіти різними способами діяльності.

Ефективне впровадження завдань Базового компонента реалізується через оновлення стратегії й тактики взаємодії педагогів з батьками. Сьогодні сім'я і заклад дошкільної освіти - два важливі інститути соціалізації дитини. На часі складна й відповідальна просвітницька робота закладів дошкільної освіти, спрямована на розширення й поглиблення уявлень членів родин про сучасні освітні завдання, роль вікових та індивідуальних особливостей дитини в її особистісному становленні, сутність компетентності як інтегративної якості особистості. Сьогодні вкрай важливо узгодити позиції та очікування педагогів і батьків, принаймні за основними напрямами. І саме тому одним із головних завдань у роботі з родиною є розвиток партнерських відносин між закладом дошкільної освіти та сім'єю.

Впровадження міської підпрограми розвитку дошкільної освіти дасть можливість модернізувати систему роботи закладів дошкільної освіти міста Кропивницького.

II. Визначення проблем, на розв'язання яких спрямована підпрограма

Недостатній рівень модернізації матеріально-технічної, навчально-методичної бази;

недостатній рівень кваліфікації педагогічних кадрів (значна частина педагогів мають педагогічну освіту, але не фахову);

низька заробітна плата педагогів закладів дошкільної освіти;

значна частина закладів дошкільної освіти потребує дооблаштування дитячих майданчиків малими формами. Потребує часткового поновлення м'який та твердий інвентар, технологічне та холодильне обладнання харчоблоків та пралень.

Таким чином, забезпечення умов для здобуття дошкільної освіти дітьми відповідного віку є соціальною проблемою, для розв'язання якої необхідна координація зусиль усіх центральних і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

ІІІ. Мета та основні завдання підпрограми

Мета підпрограми:

забезпечення реалізації права кожної дитини на доступність і безоплатність дошкільної освіти, повноцінний фізичний, інтелектуальний, моральний, естетичний і соціальний її розвиток, формування передумов навчальної діяльності;

розроблення механізму розвитку дошкільної освіти та його впровадження в практику роботи;

забезпечення захисту конституційних прав дітей дошкільного віку і державних гарантій щодо доступності та безоплатності здобуття такої освіти у державних та комунальних закладах дошкільної освіти, зокрема дітьми п'ятирічного віку;

створення умов для здобуття доступної та якісної дошкільної освіти;

оптимізація мережі закладів дошкільної освіти різних типів, профілів та форм власності;

зміцнення та розвиток матеріально-технічної бази;

запровадження фінансової автономії закладів дошкільної освіти;

забезпечення економічних і соціальних гарантій для професійної самореалізації педагогічних працівників.

Основними завданнями підпрограми є:

сприяння реалізації державної політики в галузі дошкільної освіти;

визначення основних напрямів діяльності органів виконавчої влади та місцевого самоврядування щодо розвитку дошкільної освіти;

визначення стратегій та практичних заходів щодо підтримки і розвитку існуючої системи дошкільної освіти та її ефективного функціонування;

поліпшення якості дошкільної освіти, розроблення механізму, що забезпечує її сталій інноваційний розвиток;

оптимізація мережі закладів дошкільної освіти відповідно до освітніх потреб населення та демографічного прогнозування;

зміцнення матеріально-технічної бази закладів дошкільної освіти, вирішення питання їх фінансування;

програмно-методичне забезпечення діяльності закладів дошкільної освіти;

кадрове забезпечення закладів дошкільної освіти;

запровадження фінансової автономії закладів дошкільної освіти;

збереження та зміцнення здоров'я дітей дошкільного віку;

забезпечення якості й доступності дошкільної освіти як пріоритету освітньої політики в державі;

створення демократичної системи управління дошкільною освітою та підвищення статусу педагога - дошкільника;

запровадження нових форм організації дошкільної освіти, у тому числі й дистанційних;

реалізація Базового компонента дошкільної освіти як державного стандарту, чинних програм розвитку дітей дошкільного віку;

новлення змісту і запровадження новітніх технологій у дошкільній освіті;

впровадження в роботу закладів дошкільної освіти експериментальної та інноваційної діяльності, у тому числі інклузивної освіти, враховуючи досвід інших країн та кращих надбань вітчизняної педагогіки та психології;

створення експериментальних майданчиків з апробації освітніх технологій для роботи з дітьми, у тому числі старшого дошкільного віку;

зміцнення навчальної та матеріально-технічної бази закладів дошкільної освіти;

забезпечення інформатизації дошкільної освіти;

залучення засобів масової інформації до широкого інформування про кращі педагогічні напрацювання з питань розвитку, виховання та навчання дітей дошкільного віку в умовах роботи закладу дошкільної освіти та родини.

VII. Заходи щодо реалізації підпрограми

№ з/п	Заходи	Терміни виконання	Виконавці
3.1. Охоплення дітей дошкільною освітою			
3.2.1	Забезпечувати рівний доступ дітей до якісної дошкільної освіти	2021-2025	Управління освіти Міської ради міста Кропивницького
3.2.2	Продовжувати роботу з оптимізації мережі компенсиуючих, комбінованих закладів дошкільної освіти, груп для дітей, які потребують корекції вад психічного, фізичного здоров'я, оздоровчої роботи з гнучким режимом дня залежно від потреб батьків конкретного району міста	2021-2025	Управління освіти Міської ради міста Кропивницького

№ з/п	Заходи	Терміни виконання	Виконавці
3.2.3	Продовжувати роз'яснювальну роботу серед батьків дітей п'яти років щодо значення дошкільної освіти у підготовці дітей до школи	2021-2025	Управління освіти Міської ради міста Кропивницького, директори ЗДО
3.2.4	Здійснювати контроль за електронною реєстрацію дітей у заклади дошкільної освіти	2021-2025	Управління освіти Міської ради міста Кропивницького
3.2.5	Збільшувати відсоток охоплення дітей віком від 3 до 6 років дошкільною освітою	2021-2025	Управління освіти Міської ради міста Кропивницького, директори ЗДО

3.2. Навчально-виховні програми закладів дошкільної освіти, науково-методичне забезпечення

3.3.1	Надавати працівникам закладів дошкільної освіти дієву науково-методичну допомогу з питань реалізації чинних програм розвитку дітей дошкільного віку та організації освітнього процесу в закладах, використовувати різноманітні форми методичної роботи з педагогічними кадрами (конференції, семінари, семінари-практикуми, методичні об'єднання, тренінги, ділові ігри, конкурси, виставки, консультації, школи передового досвіду тощо)	2021-2025	Управління освіти Міської ради міста Кропивницького, Центр професійного розвитку педагогічних працівників
3.3.2	Надавати методичну допомогу педагогам в оформленні програм гурткових занять розвитку дітей дошкільного віку	2021-2025	Управління освіти Міської ради міста Кропивницького, Центр професійного розвитку педагогічних працівників
3.3.3	Вивчати та поширювати зарубіжний досвід, співпраці з міжнародними фондами і програмами у сфері професійного вдосконалення педагогів ЗДО, інформувати педагогічну громаду про зарубіжні освітні системи; сприяти участі педагогічних та науково-педагогічних працівників у заходах, що проводяться в країні та за кордоном	2021-2025	Управління освіти Міської ради міста Кропивницького, Центр професійного розвитку педагогічних працівників

№ з/п	Заходи	Терміни виконання	Виконавці
3.3. Матеріально-технічне забезпечення			
3.3.1	Утримання та розвиток матеріально-технічної бази ЗДО згідно з сучасними вимогами дошкільної освіти	2021-2025	Управління освіти Міської ради міста Кропивницького
3.3.2	Встановлення систем протипожежного захисту (автоматична пожежна сигналізація)	2021-2025	Управління освіти Міської ради міста Кропивницького
3.3.3	Модернізація ігрових та спортивних майданчиків закладів дошкільної освіти та приведення їх у відповідність до діючих санітарно-технічних норм	2021-2025	Управління освіти Міської ради міста Кропивницького
3.3.4	Заміна покриття підлоги у ігрових павільйонах на гумове	2021-2025	Управління освіти Міської ради міста Кропивницького

Підпрограма 4. Загальна середня освіта

I. Загальні положення

Підготовка підпрограми по загальній середній освіті міста Кропивницького зумовлена процесами модернізації національної системи освіти в Україні у відповідності до Національної стратегії розвитку освіти в Україні, Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», концепції «Нова українська школа».

Головною метою освіти міста є:

- всебічний розвиток дитини як особистості та найвищої цінності сучасного суспільства;
- забезпечення високого рівня якості освіти та освітньої діяльності.

Міська система освітніх закладів (початкова школа, гімназія, ліцей) повинна працювати, перебуваючи в постійному розвитку та модернізації, яку вимагає Нова українська школа, для забезпечення доступної якісної освіти. За своїми обсягами і розгалуженістю міська система у всіх своїх ланках узгоджена з кількісними показниками населення міста та його потребами в освітніх послугах.

Мережа освітніх закладів забезпечує диференційовані умови для задоволення освітніх потреб, усіх основних категорій їх споживачів: початкових шкіл, гімназій, ліцеїв та соціально незахищених родин, дітей-сиріт, дітей з особливими потребами тощо.

У результаті оптимізації мережі система освіти міста перейшла в новий стан, який супроводжується істотними позитивними змінами в її організації і змісті, адекватним вимогам суспільства, особистісним запитам громадян, потребам ринку праці.

Структурна складова сучасного освітнього середовища міста включає в себе 40 закладів загальної середньої освіти.

Формування мережі освітніх закладів, комплектування 1-х та 10-х класів проводиться відповідно до загальнодержавних нормативів, встановлених Міністерством освіти і науки України.

З метою забезпечення рівного доступу молоді до якісної освіти в місті застосовується індивідуальна, сімейна (домашня) форми навчання, екстернат, педагогічний патронаж.

ІІ. Визначення проблем, на розв'язання яких спрямована підпрограма

На основі аналізу мережі закладів загальної середньої освіти міста й контингенту учнів, враховуючи завдання, передбачені Законом України «Про освіту», Концепцією реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» визначено основні проблемні питання, які потребують вирішення в рамках підпрограми у найближчі п'ять років: відсутність цілісної системи щодо забезпечення умов для впровадження реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа»; недостатність сформованості сучасного освітнього простору; недосконалість мережі закладів загальної середньої освіти та необхідність приведення типів закладів загальної середньої освіти у відповідність до вимог чинного законодавства; недостатність місць в окремих закладах загальної середньої освіти (окремих мікрорайонах) для забезпечення територіальної, фінансової і фізичної доступності освіти та граничних нормативів наповнюваності класів.

Фінансово-економічна нестабільність, соціальна розмежованість у суспільстві впливають на потреби нової якісної освіти. Реальна практика освіти міста мало узгоджена з європейськими нормами та стандартами. Проблемним залишається питання профільноті та якісного вивчення іноземних мов, предметів математичної галузі, питання безпечного користування Інтернетом під час проведення навчальних занять, наявності фільтрів, антивірусних програм та інших заходів безпечного доступу до мережі Інтернет.

ІІІ. Мета та основні завдання

Мета підпрограми.

Створення умов для запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» та забезпечення конституційного права на здобуття якісної і доступної повної загальної середньої освіти, що надасть можливість як створити «нову школу», так і умови для формування ключових компетентностей і наскрізних вмінь її випускника. Загальна спрямованість модернізації освіти міста полягає у необхідності привести її у відповідність з європейськими стандартами, потребами сучасного життя, цілеспрямовано орієнтувати на задоволення запитів жителів міста щодо якісної та доступної освіти;

піднесення ролі загальної середньої освіти в здатності молодого покоління, повноцінно жити і буди успішним у новому світі, адекватно реагувати на зміни, постійно самовдосконалюватися, бути конкурентоспроможним;

забезпечення рівного доступу до здобуття якісної загальноосвітньої профільної та допрофільної підготовки учнівської молоді;

забезпечення реалізації масштабного проєкту з вивчення іноземних мов та предметів математичної галузі.

Основні завдання підпрограми:

загальна середня освіта як найтривалиша і обов'язкова складова безпосередньої освіти вимагає радикальних змін, а саме:

досконале володіння іноземними мовами, предметами математичної галузі;

індивідуалізація та диференціація навчання, перехід на особистісно орієнтовані педагогічні технології;

забезпечення у ліцеях профільності навчання;

забезпечення наступності навчального змісту і вимог між початковою та основною школою, між основною та старшою школою, загальноосвітньою підготовкою за вимогами професійно-технічної та вищої освіти;

забезпечення впровадження нових Державних стандартів освіти;

якісне оновлення бібліотечних фондів освітніх закладів міста, в тому числі електронних підручників;

перетворення шкільних бібліотек у бібліотечно-інформаційні медіацентри, які б відповідали потребам в інформаційно-бібліографічному обслуговуванні всіх учасників освітнього процесу;

використання Інтернет ресурсів у навчанні;

дотримання принципів академічної добросесності;

запобігання проявам дискримінації, булінгу в освітніх закладах.

VII. Заходи щодо реалізації підпрограми

№ з/п	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавці
4.1. Забезпечення рівного доступу дітей та молоді до якісної освіти			
4.1.1	Створити освітній простір для здобуття учнями повної загальної середньої освіти через різні форми навчання: денну, індивідуальну, дистанційну, екстернат, сімейне (домашнє) тощо	Постійно до 2022 року	Управління освіти, керівники закладів освіти
4.1.2	Задовольнити освітні потреби громадян, які належать до національних меншин та проживають на території міста	Постійно	Управління освіти, керівники закладів освіти
4.1.3	Створити умови для здобуття повної загальної середньої освіти учням, які переміщені з тимчасово окупованої території та районів проведення АТО, ООС	2021-2025	Управління освіти, керівники закладів освіти

№ з/п	Заходи	Терміни виконання	Виконавці
4.1.4	Створювати умови щодо впровадження нових Державних стандартів освіти	Постійно до 2022 року	Управління освіти, керівники закладів освіти
4.1.5	Оптимізувати мережу загальноосвітніх закладів з урахуванням освітніх запитів і потреб жителів мікрорайонів міста	Постійно до 2024 року	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.1.6	Забезпечувати повне охоплення навчанням дітей та підлітків шкільного віку	Постійно	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.1.7	Забезпечувати належні умови для поступової адаптації учнів 1-х, 5-х, 10-х класів до особливостей навчання в школі	Постійно	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.1.8	Організовувати консультпункти для учнів щодо підготовки до ДПА та ЗНО з іноземної мови, математики	2021 рік	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.1.9	Брати участь у Всеукраїнському інтерактивному конкурсі з англійської мови «Грінвіч»	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.1.10	Брати участь у Всеукраїнській інтерактивній грі «PAZZLE» з англійської мови	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.1.11	Брати участь у Міжнародному математичному конкурсі «Кенгуру»	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.1.12	Проводити міський етап Всеукраїнської учнівської олімпіади з англійської мови та математики	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.1.13	Залучати школярів до конкурсного відбору за «Програмою обміну майбутніх лідерів» (FLEX)	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.1.14	Залучати школярів до конкурсу «Headmasters and Headmistresses Conference» (HMC)	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.1.15	Забезпечити участь учнів в олімпіаді з іноземних мов, математики серед учнів 11 класів ліцеїв міста Кропивницького на кафедрі міжнародної економіки Центральноукраїнського національного технічного університету	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти

№ з/п	Заходи	Терміни виконання	Виконавці
4.1.16	Залучення школярів до участі у літніх мовних таборах	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.1.17	Проведення міського конкурсу «Всі пропори завітали до нас»	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.1.18	Сприяння проведенню в освітніх закладах міста тижнів англійської мови, розважально-пізнавальних ігор, дебатів, круглих столів, книжкових виставок-презентацій, фотовиставок, вечорів англійської поезії, тижнів математичної освіти та грамотності тощо	2021-2025	Управління освіти, МЦПРПП, керівники закладів освіти
4.1.19	Електронна реєстрація до першого класу	2021-2025	Управління освіти, керівники закладів освіти
4.2. Профільне навчання			
4.2.1	Проводити діагностичні дослідження щодо вибору молоддю профілю навчання	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.2.2	Аналізувати ефективність використання інваріантної та варіативної складових робочих навчальних планів на вивчення предметів профільного циклу	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.2.3	Впроваджувати в освітніх закладах допрофільне навчання шляхом розширення мережі факультативів, спецкурсів, гуртків тощо	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.2.4	Розширювати мережу класів з поглиблого вивчення окремих навчальних предметів в гімназіях, ліцеях	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.2.5	Здійснювати моніторинг щодо відстеження ефективності системи профільного навчання	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.2.6	Проводити місячник профорієнтації «Якісна профільна освіти – кожній дитині»	2021 - 2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
1.2.7	Продовжити реалізацію проекту «Стратегія фірми», завдяки якому спільно з Кіровоградською (Кропивницькою) регіональною торгово-промисловою палатою щорічно проводяться бізнес-турніри», які сприяють вихованню успішного бізнес-мислення	2021 - 2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти

№ з/п	Заходи	Терміни виконання	Виконавці
4.2.6	Забезпечити високий рівень технічного та кадрового забезпечення дистанційної форми освіти (у разі запровадження)	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.2.7	Забезпечити функціонування електронної реєстрації до десятого класу	2021-2025	Управління освіти, керівники закладів освіти
4.3. Шкільна бібліотека			
4.3.1	Створювати єдину інформаційно-ресурсну базу даних діяльності шкільних бібліотек	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.3.2	Брати участь у фахових конкурсах	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.3.3	Сприяти створенню електронних каталогів фондів шкільних бібліотек та електронних підручників	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.3.4	Комплектувати електронні версії художньої та довідкової літератури	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.3.5	Здійснювати поступову заміну підручників та оновлювати фонд художньої літератури з урахуванням навчальних програм нових Державних стандартів освіти	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.3.6	Забезпечувати бібліотеки освітніх закладів оргтехнікою та сучасною комп’ютерною технікою з підключенням до мережі Інтернет	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.3.7	Здійснювати поступову заміну та оновлення стелажів, книжкових шаф, поличок та інших меблів для обладнання шкільної бібліотеки	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти

Підпрограма 5. Позашкільна освіта

I. Загальні положення

Позашкільна освіта є невід'ємним складником системи освіти, визначеної Конституцією України, законами України "Про освіту", "Про позашкільну освіту", і спрямована на розвиток здібностей дітей та молоді у сфері освіти, науки, культури, фізичної культури і спорту, технічної та іншої творчості, здобуття ними первинних професійних знань, вмінь і навичок, необхідних для їх соціалізації, подальшої самореалізації та професійної діяльності.

Позашкільну освіту вихованці, учні та слухачі здобувають у закладах позашкільної освіти комунальної форми власності територіальної громади міста Кропивницького та інших суб'єктах освітньої діяльності, що працюють за програмами позашкільної освіти.

Заклади позашкільної освіти (далі – ЗПО) організовують роботу з вихованцями, учнями і слухачами за різними напрямами позашкільної освіти: художньо-естетичним, туристсько-краєзнавчим, еколого-натуралістичним, науково-технічним, дослідницько-експериментальним, фізкультурно-спортивним або спортивним, військово-патріотичним, бібліотечно-бібліографічним, соціально-реабілітаційним, оздоровчим, гуманітарним.

Новий Закон України "Про освіту" створив юридичне підґрунтя для системної трансформації позашкільної освіти: визначено позашкільну освіту як складову системи освіти, закріплено можливість визнання та врахування результатів навчання в закладах позашкільної освіти, закріплено фінансову і академічну автономію ЗПО. Це дає можливість переходу на нові моделі позашкільної освіти до діяльності на принципах гнучкості, динамічності, відкритості та максимальної доступності.

Підпрограма розрахована на весь період з 2021 до 2025 року, враховує вікові та індивідуальні особливості здобувачів. Основні завдання позашкільної освіти нашого міста спрямовані на виховання громадянина України, вільний розвиток особистості та формування соціально-громадського досвіду.

Позашкільні заклади працюють в тандемі із закладами загальної середньої, професійної (професійно-технічної) освіти. Як складова безперервної освіти позашкільна освіта відповідає сучасним вимогам і є перспективною в розвитку освітньої галузі міста.

Для максимального врахування прав дитини, її здібностей, потреб, інтересів, реалізації принципу дитиноцентризму в закладах позашкільної освіти підтримується максимально психологічно комфортне середовище, що реалізується за допомогою постійної системної роботи.

Позашкільна освіта міста залишається для дітей та юнацтва важливою сходинкою в духовному, моральному, інтелектуальному розвитку. Сьогодні в системі позашкільної освіти міста функціонує 5 закладів позашкільної освіти та 20 центрів естетичного виховання при закладах загальної середньої освіти за різними профілями навчально-виховної роботи, в яких виховується та творчо розвивається понад 50 % учнівської молоді міста.

II. Визначення проблем, на розв'язання яких спрямована підпрограма

Існує проблема щодо необхідності зміни та модернізації застарілого матеріально-технічного оснащення ЗПО, потребує оновлення та осучаснення матеріально-технічна, навчально-методична база, зміст освітніх програм має бути орієнтований на новітні потреби дітей та учнівської молоді. Недостатньо сформована сучасна цілісна модель реалізації її основних напрямів щодо формування ключових компетентностей дітей та молоді для їх успішної

самореалізації у житті, навчанні та праці. Не створено в повній мірі в ЗПО сучасне освітнє середовище. Недостатньо сформовано сучасну цілісну модель реалізації основних напрямів позашкільної освіти для формування ключових життєвих компетентностей.

ІІІ. Мета та основні завдання

Метою підпрограми є створення умов для розвитку здібностей та обдарувань вихованців, учнів і слухачів за напрямами позашкільної освіти, здобуття ними первинних професійних знань, вмінь, навичок та життєвих компетентностей, необхідних для їх соціалізації, подальшої самореалізації та/або професійної діяльності.

Підпрограма має визначити основні напрями діяльності органів виконавчої влади та місцевого самоврядування щодо збереження та розвитку мережі позашкільних закладів.

Функціонування системи позашкільної освіти буде ефективною у разі вирішення таких завдань:

- збереження, удосконалення та розвиток мережі закладів позашкільної освіти;
- зміцнення матеріально-технічної бази закладів позашкільної освіти;
- створення умов для доступності дітей і молоді до якісної позашкільної освіти;
- підвищення рівня навчального, навчально-методичного та науково-методичного забезпечення діяльності позашкільних навчальних закладів;
- вивчення проблемних питань щодо виховання молоді за сучасних соціальних умов;
- поглиблення міжнародного співробітництва з питань позашкільної освіти.

Основні завдання:

- формування світогляду та системи ціннісних орієнтацій дітей, національно-патріотичне виховання;
- виявлення, підтримка та розвиток обдарованих дітей; фізичний, емоційний та інтелектуальний розвиток особистості; здійснення профорієнтаційної роботи;
- впровадження допрофесійної підготовки;
- профілактика бездоглядності, безпритульності та правопорушень;
- розвиток профільного та інклузивного навчання;
- впровадження STEM-освіти.

Розв'язання цих завдань забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині, а саме:

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися іноземними мовами;
- компетентності у галузях природничих наук;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;

- соціальні компетентності, пов'язані з ідеями свободи, рівності, прав людини, здорового способу життя;
- культурна компетентність;
- фінансова грамотність;
- інші компетентності, передбачені стандартом освіти.

VII. Заходи щодо реалізації підпрограми

№ з/п	Зміст заходу	Термін виконання	Відповідальні виконавці
5.1	Забезпечити збереження та розвиток мережі закладів позашкільної освіти, створення умов для їх функціонування	2020-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи
5.2	Сприяти зміцненню матеріально-технічної бази ЗПО шляхом придбання обладнання та забезпечити розвиток гурткової роботи за різними напрямами позашкільної освіти	2020-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи
5.3	Забезпечити впровадження оновленої програмно-методичної бази позашкільної освіти	2020-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи
5.4	Проводити аналіз стану навчально-виховного процесу та рівня розвитку учнів відповідно до завдань позашкільної освіти	2020-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи
5.5	Сприяти організації співробітництва з різними соціальними інституціями у вихованні дітей та підлітків	2020-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи
5.6	Забезпечити належний рівень національно-патріотичного виховання учнів міста Кропивницького шляхом проведення освітніх заходів, націлених на піднесення престижу української мови, культури, історичної пам'яті, інтеграції патріотичного виховання в освітній процес	2020-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи
5.7	Використовувати у роботі з талановитою молоддю сучасне обладнання та інші матеріально-технічні ресурси	2020-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи працівники ПНЗ
5.8	Організовувати дозвілля дітей під час канікул, новорічних та різдвяних свят	2020-2025	працівники ПНЗ
5.9	Організовувати участь вихованців у Всеукраїнських, міжнародних очно-заочних, інтерактивних конкурсах учнівської творчості, турнірах, змаганнях	2020-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи

№ з/п	Заходи	Терміни виконання	Виконавці
5.10	Здійснювати моніторинг інтересів та запитів учнів з метою уdosконалення мережі гуртків, клубів, які діють на базі ЗПО	2020-2025	працівники ПНЗ
5.11	Залучати учнів до процесу державно-громадського управління освітою, формувати їх громадянські та соціальні компетентності	2020-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи
5.12	Сприяти співробітництву з міжнародними освітніми установами, фондами та організаціями	2020-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи
5.13	Розвивати мережу таборів відпочинку з денним перебуванням дітей та мовних таборів на базі закладів освіти міста Кропивницького	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи
5.14	Проводити майстер-класи, вебінари, консультації для керівників гуртків різних напрямів	2021-2025	МЦПРПП
5.15	Ознайомлювати педагогічних працівників ЗПО з науковими статтями, фаховими виданнями, сучасними науково-методичними посібниками	2021-2025	МЦПРПП
5.16	Співпрацювати з Благодійним Фондом «Щаслива лапа» та залучати ЗПО до онлайн та офлайн заходів	2021-2025	МЦПРПП
5.17	Сприяти участі керівників гуртків у конкурсах фахової майстерності	2021-2025	МЦПРПП
5.18	Надавати консультативну підтримку керівникам гуртків щодо участі вихованців у конкурсах різних рівнів	2021-2025	МЦПРПП
5.19	Організовувати проведення конкурсів «Новорічна композиція» «Український сувенір» «Моя Батьківщина - Україна» «Космічні фантазії» «Знай і люби свій край» «Молодіжна палітра» «Моя Україно!»	2021-2025	МЦПРПП
5.20	Залучати заклади позашкільної освіти до участі у Всеукраїнському конкурсі рукописів навчальної літератури	2021-2025	МЦПРПП
5.21	Забезпечувати функціонування електронної реєстрації у заклади позашкільної освіти	2021-2025	Управління освіти, ЗПО
5.22	Проводити міський пісенний члендж української патріотичної пісні «Пісня – душа народу» #ПісеннаСлаваУкраїни	2021-2025	Управління освіти, МЦПРПП ЗЗСО

№ з/п	Заходи	Терміни виконання	Виконавці
5.23	Проводити міський челендж з нагоди відзначення річниці заснування міста «KropLifeStory» #KropLifeStory	2021-2025	Управління освіти, МЦПРПП ЗЗСО
5.24	Проводити міський челендж для випускників «Останній шкільний ВАЛЬС» #kroplastbell #Останній_Дзвоник	2021-2025	Управління освіти, МЦПРПП ЗЗСО
5.25	Проводити міський челендж з нагоди Дня вишиванки #Всесвітній_День_Вишиванки	2021-2025	Управління освіти, МЦПРПП ЗЗСО
5.27	Проводити міський челендж з нагоди Дня пам'яті та примирення #istoriyukolin	2021-2025	Управління освіти, МЦПРПП ЗЗСО
5.28	Проводити міський челендж з нагоди Дня писемності #Я_письменний_Я_освічений	2021-2025	Управління освіти, МЦПРПП ЗЗСО

Підпрограма 6. Освіта осіб з особливими освітніми потребами

I. Загальні положення

Національною стратегією реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017–2026 роки, схваленою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 09 серпня 2017 року № 526-р, визначені, зокрема, умови для реалізації права кожної дитини на виховання в сім'ї та забезпечення пріоритету сімейних форм влаштування дитини.

Інклюзивне навчання дає можливість отримати освіту учням з особливими освітніми потребами, які перебувають у освітньому середовищі за місцем проживання. За останні роки в системі спеціальної освіти дітей з особливими освітніми потребами на національному рівні відбулися якісні зміни, а саме забезпечення рівного доступу до якісної освіти дітям з особливими освітніми потребами шляхом організації їх навчання у закладах освіти на основі застосування особистісно орієнтованих методів навчання, з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності та розвитку таких дітей. Визначення оптимальних шляхів і засобів впровадження інклюзивного навчання ґрунтуються на основі відповідного нормативно-правового, навчально-методичного, кадрового, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення.

II. Визначення проблем, на розв'язання яких спрямована підпрограма

На сьогодні актуальними залишаються проблеми розробки навчально-методичного забезпечення з питань освіти дітей з особливими освітніми потребами, ранньої діагностики та корекції, соціальної реабілітації, надання освітніх послуг, подальше працевлаштування та соціально-психологічний супровід осіб із особливими освітніми потребами, альтернативного

дистанційного навчання та підготовки висококваліфікованих кадрів; недостатній рівень охоплення спеціальною допомогою дітей з особливими освітніми потребами; неготовність закладів освіти до навчання дітей з особливими освітніми потребами.

III. Мета та основні завдання підпрограми

Мета підпрограми:

визначення пріоритетів державної політики у сфері освіти в частині забезпечення конституційних прав і державних гарантій дітям з особливими освітніми потребами;

створення умов для удосконалення системи освіти та соціальної реабілітації дітей з особливими освітніми потребами, у тому числі з інвалідністю, шляхом упровадження інноваційних технологій, зокрема, інклюзивного навчання;

створення інноваційної моделі навчально-реабілітаційного закладу освіти, здатного забезпечити умови для особистісного розвитку, творчої самореалізації та соціалізації дитини з особливими освітніми потребами;

формування нової філософії суспільства щодо позитивного ставлення до дітей та осіб з особливими потребами.

Основні завдання підпрограми:

удосконалення науково-методичного, фінансового забезпечення, орієнтованого на впровадження інклюзивного навчання;

застосування інноваційних освітніх технологій в контексті форм інклюзивного підходу та моделей надання спеціальних освітніх послуг для дітей з особливими освітніми потребами, в тому числі з інвалідністю;

розвиток освітньо-розвивального середовища для дітей з особливими освітніми потребами шляхом забезпечення психолого-педагогічного та соціального супроводу;

впровадження інклюзивної моделі навчання у закладах освіти з урахуванням запиту суспільства;

забезпечення доступу до соціального середовища та навчальних приміщень, розроблення та використання спеціального навчально-дидактичного забезпечення, реабілітаційних засобів навчання;

залучення батьків дітей з особливими освітніми потребами до участі у навчально-реабілітаційному процесі з метою підвищення його ефективності.

VII. Заходи щодо реалізації підпрограми

№ з/п	Зміст заходу	Термін виконання	Відповідальні виконавці
6.1.	Запроваджувати інклюзивне навчання шляхом створення інклюзивних класів та груп при ЗЗСО та ЗДО	Щороку до Вересня 2021 - 2025	Управління освіти та його структурні підрозділи

№ з/п	Заходи	Терміни виконання	Виконавці
6.2	Здійснювати супровід дітей з особливими освітніми потребами та надавати консультивно-методичну допомогу батькам (особам, які їх замінюють), педагогам, працівникам соціально-педагогічних служб з питань виховання та навчання дітей з особливими освітніми потребами та девіантною поведінкою	Щороку до вересня 2021 - 2025	ІРЦ
6.3	Розробити та систематично проводити навчальні семінари для педагогів закладів освіти з питань навчання та виховання дітей з особливими освітніми потребами	Щороку до вересня 2021 - 2025	ІРЦ ЦПРПП
6.4	Співпрацювати з закладами професійно-технічної освіти щодо подальшого навчання дітей з особливими освітніми потребами	Щороку 2021 - 2025	Управління освіти, керівники закладів освіти
6.5	Сприяти забезпечення доступності здобуття професійно-технічної освіти дітям з особливими освітніми потребами на базі ПТУ	До 2025	Управління освіти
6.6	Здійснювати реабілітацію дітей з особливими освітніми потребами відповідно до індивідуальних програм	До 2025	Управління освіти та його структурні підрозділи
6.7	Створювати архітектурну безбар'єрність та доступність в закладах освіти міста для дітей з особливими освітніми потребами	До 2025	Управління освіти та його структурні підрозділи
6.8	Організовувати індивідуальне навчання (педагогічний патронаж) для дітей з особливими освітніми потребами	Щороку	Управління освіти, керівники закладів освіти
6.9	Вести реєстр дітей, які пройшли комплексну оцінку і перебувають на обліку в інклюзивно-ресурсних центрах міста Кропивницького	Щороку	ІРЦ
6.10	Здійснювати співпрацю з громадськими організаціями, які сприяють соціальному розвитку дітей, що прибули з території проведення операції Об'єднаних сил та молоді з інвалідністю	До 2025	Управління освіти, керівники закладів освіти
6.1.1	Запроваджувати проведення дистанційних курсів для вчителів «Основи формування готовності вчителів до інклюзивного навчання учнів початкової школи»	Щороку	ІРЦ
6.1.2	Забезпечувати доступ до соціального середовища. Розробити та реалізувати проект для дітей з особливими освітніми потребами «Кімната соціальної інтеграції»	Щороку	ІРЦ

Підпрограма 7. Професійний розвиток педагогічних працівників

I. Загальні положення

Запорукою успіху функціонування системи педагогічної освіти є її безперервність. Сучасне суспільство потребує нової якості освіти, що можливо досягти лише шляхом реформ. На новий якісний рівень за таких умов має вийти професіоналізм педагога. У компонентній формулі Нової української школи провідне місце відводиться педагогу нової формациї, що перебуває в авангарді суспільних перетворень: умотивованому, компетентному, кваліфікованому, який має академічну свободу й розвивається професійно впродовж життя. Важливим фактором забезпечення безперервності педагогічної освіти є формування потреби у вчителя до підвищення фахового рівня та самоосвіти.

Для ефективного провадження освітньої діяльності в умовах реформування системи загальної середньої освіти важливого значення набуває право вчителя на академічну свободу у виборі форм і методів самоосвітньої діяльності.

Відповідно до потреб часу збільшується кількість та урізноманітнюються форми післядипломної педагогічної підготовки, змінюється і сам механізм підвищення кваліфікації. Це передбачає отримання інформації щодо реформ, які відбуваються в освітній галузі, ознайомлення зі змінами в нормативній базі, поглиблення знань про сучасні методики викладання, їх практичну спрямованість, взаємозв'язок між вчительськими спільнотами та обмін досвідом. Однією з форм розвитку професійної компетентності вчителя, пошуку й заохочення творчо працюючих педагогів є проведення конкурсу фахової майстерності «Учитель року».

II. Визначення проблем, на розв'язання яких спрямована підпрограма

Підвищення фахового рівня педагогів шляхом визначення траєкторії їх професійного розвитку.

III. Мета та основні завдання підпрограми

Мета підпрограми:

сприяння підвищенню професійного розвитку педагогічних працівників; надання консультивативної допомоги щодо проведення супервізії, розроблення документів закладів освіти;

підготовка й підтримка компетентного педагога.

Основні завдання підпрограми:

створення умов для безперервного фахового росту педагогічних працівників;

зростання ролі самоосвіти на різних рівнях: шкільному, міському, обласному, регіональному;

впровадження в освітній процес інноваційних технологій, які забезпечують високу цифрову компетентність педагогів;

впровадження в освітній процес технологій дистанційного та змішаного навчання.

VII. Заходи щодо реалізації підпрограми

№ з/п	Зміст заходу	Термін виконання	Відповідальні виконавці
7.1. Кредитно-модульні, спеціальні та дистанційні системи підвищення кваліфікації			
7.1.1	Удосконалювати систему роботи з новопризначеними керівниками закладів загальної середньої, дошкільної та позашкільної освіти	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, МЦПРПП
7.1.2	Забезпечити участь педагогів у конкурсі «Учитель року» та інших фахових конкурсах згідно з наказами МОН	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, МЦПРПП, керівники навчальних закладів
7.1.3	Поповнювати банк даних підвищення кваліфікації педагогічних працівників	2021-2025	МЦПРПП, структурні підрозділи управління освіти
7.1.4	Створювати умови для забезпечення якості підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації педагогічних працівників відповідно до оновлених структури і змісту державних стандартів професійної освіти	2021-2025	МЦПРПП, структурні підрозділи управління освіти
7.1.5	Постійно поновлювати банк даних з адресами перспективного педагогічного досвіду закладів освіти міста	2021-2025	МЦПРПП, структурні підрозділи управління освіти
7.1.6	Знайомити педагогів міста з нормативно-законодавчою базою та змістом інноваційної діяльності шляхом проведення семінарів, практикумів, тренінгів, вебінарів, майстер-класів, онлайн нарад тощо	2021-2025	МЦПРПП, структурні підрозділи управління освіти
7.1.7	Організувати роботу вчителів з метою вивчення інноваційних технологій, технологій дистанційного та змішаного навчання, впровадження їх в практику роботи шляхом проведення різних форм консультативної підтримки	2021-2025	МЦПРПП, структурні підрозділи управління освіти, керівники закладів
7.1.8	Сприяти організації підвищення фахового рівня педагогів за різними формами здобуття освіти, в тому числі з використанням технологій дистанційного навчання: - надавати системну консультативну допомогу в організації і виборі тем та змісту самоосвітньої роботи	2021-2025	МЦПРПП, структурні підрозділи управління освіти

№ з/п	Зміст заходу	Термін виконання	Відповідальні виконавці
7.1.9	Продовжити практику презентації педагогічного досвіду в закладах освіти після проходження курсів підвищення кваліфікації педагогічними працівниками	2021-2025	Керівники закладів
7.1.10	Впроваджувати ідеї гуманної педагогіки Василя Сухомлинського в освітній процес та сучасну систему інклюзивного навчання	2021-2025	МЦПРПП, структурні підрозділи управління освіти
7.1.11	З метою забезпечення неперервності педагогічної освіти сприяти участі педагогів в заходах шкільного, міського, обласного, регіонального рівнів	2021-2025	МЦПРПП, структурні підрозділи управління освіти
7.1.12	Здійснювати консультивну підтримку щодо формування професійно-педагогічної та соціально-психологічної культури педагогічних працівників через різні форми її організації	2021-2025	МЦПРПП, структурні підрозділи управління освіти, керівники закладів
7.1.13	Активізувати роботу методичних кабінетів дошкільних навчальних закладів: проводити різні форми інтерактивної взаємодії дорослих суб'єктів освітнього процесу, а саме: майстер-класи, тренінги, практикуми, мозкові штурми, рольові й ділові ігри тощо, в тому числі із застосуванням Інтернет-ресурсів	2021-2025	Керівники ЗДО
7.1.14	Надавати консультивну допомогу педагогам в оформленні програм гурткових занять розвитку дітей дошкільного віку	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, МЦПРПП

7.2. Консультивна підтримка педагогічних працівників щодо формування належного рівня математичної компетентності

7.2.1	Розробити практичний інструментарій щодо використання міжпредметних зв'язків математики з іншими навчальними предметами	2021-2025	МЦПРПП
7.2.2	Організувати проведення: <ol style="list-style-type: none"> 1) математичних квестів, майстер-класів, семінарів, тренінгів для вчителів математики; 2) тренінгів для вчителів початкових класів та вихователів закладів дошкільної освіти із застосуванням легоматематики в освітньому процесі; 3) тренінгу для вчителів «Математичний інтенсив»; 4) проекту «Міняю школу»; 5) курсу для директорів «Фінансово-економічна діяльність ЗО: від теорії до практики» 	2021-2025	Управління освіти, МЦПРПП, ЦБ

№ з/п	Зміст заходу	Термін виконання	Відповідальні виконавці
7.2.3	Створити каталог освітніх ресурсів з вивчення математики	2021-2025	МЦПРПП
7.2.4	Сприяти проведенню флешмобу "Математика в житті"	2021-2022	МЦПРПП
7.2.5	Створити банк дистанційних уроків для підготовки учнів до складання ДПА, ЗНО з математики	Протягом року	МЦПРПП
7.2.6	Сприяти участі вчителів математики у конкурсі фахової майстерності	2021-2025	консультанти МЦПРПП
7.2.7	Сприяти участі вчителів математики в STEM-проектах	2021-2025	консультанти МЦПРПП

Підпрограма 8. Цифрова трансформація системи освіти

I. Загальні положення

Програма інформатизації системи освіти м. Кропивницького на 2021 – 2025 роки (далі – підпрограма) визначає основні засади реалізації політики у сфері інформатизації. Відповідно до чинного законодавства підпрограма розроблена як складова Національної програми інформатизації України та регіональної програми інформатизації Кіровоградської області "Електронна Кіровоградщина" з урахуванням її завдань та визначає комплекс пріоритетних завдань щодо інформаційного, організаційно-технічного, нормативно-правового забезпечення діяльності закладів освіти, їх соціально-економічного розвитку шляхом упровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій (далі – ІКТ).

Підпрограма також враховує положення щодо напрямів публічної політики в Україні, які знайшли відображення у законах України "Про доступ до публічної інформації", "Про публічні закупівлі", "Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах", Указі Президента України від 12 січня 2015 року № 5/2015 "Про Стратегію сталого розвитку "Україна – 2020", постанові Верховної Ради України від 31 березня 2016 року № 1073-VIII "Про Рекомендації парламентських слухань на тему "Реформи галузі інформаційно-комунікаційних технологій та розвиток інформаційного простору України", постанові Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2016 року № 294 "Про затвердження Програми діяльності Кабінету Міністрів України", розпорядженні Кабінету Міністрів України від 15 травня 2013 року № 386-р "Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні".

В процесі реалізації підпрограми вирішуватимуться завдання щодо створення умов для реалізації освітнього процесу, орієнтованого на інтереси здобувачів освіти, спрямованого на розвиток інформаційного суспільства, відкритого та прозорого публічного управління, здійснення економічної діяльності на засадах результативності та ефективності, створення умов для розвитку як самої інфраструктури інформатизації, так і забезпечення сталого інноваційного розвитку закладів освіти в цілому.

Завдання підпрограми цифрової трансформації враховують наступні напрямки: нормативно-правове, організаційне та методичне забезпечення інформатизації в закладах освіти м. Кропивницького; розвиток інформаційної інфраструктури системи освіти м. Кропивницького; інформаційне забезпечення щодо питань, пов'язаних із системою освіти м. Кропивницького.

II. Визначення проблем, на розв'язання яких спрямована підпрограма

Цифрова трансформація освіти – це створення і використання інформаційних технологій для підвищення ефективності видів діяльності, що здійснюються в системі освіти.

Основне завдання цифрової трансформації освіти – впливати на виконувані види діяльності таким чином, щоб досягати поставлених цілей із меншими затратами ресурсів (часових, матеріальних, фінансових тощо).

Цифрова трансформація полягає в тому, щоб:

- полегшити доступність знань та інформації для кожного здобувача освіти;
- сприяти розвитку індивідуальних та творчих здібностей особистості усіх учасників системи освіти м. Кропивницького;
- забезпечити стійке прагнення особистості до співпраці, обміну знаннями та інформацією;
- дати змогу підвищити кваліфікацію протягом періоду активної діяльності педагогічних працівників;
- активізувати використання в цілях освіти, самоосвіти та творчості засоби та можливості дистанційного навчання та інформаційного забезпечення на базі інструментарію сучасних інформаційних систем освіти, використовуючи для цього інформаційні можливості Інтернет-технологій.

Цифрова трансформація освіти м. Кропивницького покликана забезпечити реалізацію таких принципів освіти, як відкритість, гнучкість, фундаментальність, неперервність.

Виконання завдань цифрової трансформації здійснюється за такими ключовими напрямками:

- удосконалення інформаційно-телекомуникаційної інфраструктури закладів освіти;
- розвиток системи електронних інформаційних ресурсів;
- створення мережі закладів освіти та локальних обчислювальних мереж, забезпечення функціонування існуючих систем.

Невирішеними є наступні проблеми:

- велика питома вага морально застарілої комп’ютерної техніки (списання старого обладнання, організація технічного обслуговування НКК);
- створення умов для збереження техніки та забезпечення вільного доступу до неї користувачів;
- відсутність STEM лабораторій в закладах освіти міста Кропивницького не дає можливості повною мірою реалізувати інноваційні проекти;
- збільшення проблем та ризиків, пов’язаних із захистом персональних даних;
- відсутність типових технічних рішень щодо створення автоматизованих систем обробки інформації стримує розвиток інформаційних систем закладів освіти.

В завданнях на 2021 - 2025 роки необхідно передбачити проведення систематичних профілактичних робіт для засобів інформатизації, оновлення застарілої комп’ютерної техніки, придбання ліцензійного програмного забезпечення, виділення коштів для проведення систематичного обслуговування комп’ютерної техніки.

III. Мета та основні завдання підпрограми

Метою підпрограми є забезпечення доступу учасників освітнього процесу до процесів формування інформаційного суспільства через упровадження інноваційних підходів, інструментів та технологій, інших сучасних інформаційно-комп’ютерних технологій шляхом розвитку інфраструктури відкритих даних, телекомунікаційного середовища та забезпечення рівності учасників освітнього процесу незалежно від місця їх проживання в дотриманні їх конституційних прав.

Досягнення мети передбачається через:

- врахування основних напрямів соціально-економічного розвитку громади, Національної програми інформатизації, Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні, Стратегії сталого розвитку "Україна – 2020", Стратегії розвитку Кіровоградської області та узгодження з ними пріоритетів інформатизації системи освіти міста Кропивницького;
- реалізацію завдань на 2021 – 2025 роки за принципами спадковості, поступовості та безперервності;
- сприяння розвитку нормативно-правової бази у сфері створення, розповсюдження й використання інформаційних ресурсів, а також надання електронних послуг;
- забезпечення організаційних і фінансових зasad для реалізації завдань та заходів;

– здійснення перерозподілу та концентрації ресурсів на користь найбільш актуальних і результативних напрямів інформатизації за результатами моніторингу виконання завдань;

– надання пріоритету завданням інформатизації, що передбачають використання відкритого коду (вільне програмне забезпечення).

Основні завдання підпрограми:

Забезпечення засвоєння та удосконалення знань, умінь та навичок використання інформаційно-комунікаційних технологій на належному рівні здобувачами освіти, вчителями та керівниками загальноосвітніх навчальних закладів;

підготовка педагогів до використання онлайн платформ, сучасних мультимедійних навчальних посібників через підвищення комп'ютерної та Інтернет-грамотності;

розвиток системи заходів щодо удосконалення дистанційного освітнього процесу в закладах освіти м. Кропивницького;

впровадження сучасних моделей навчального процесу і дистанційних форм підвищення кваліфікації;

використання сучасних інформаційних технологій управління у навчальних закладах;

поновлення та доукомплектування комп'ютерних класів і навчальних кабінетів комп'ютерною технікою.

VII. Заходи щодо реалізації підпрограми

№з/п	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавці
8.1. Комп'ютеризація закладів			
8.1.1	Поповнити інформаційну базу даних про наявність програм навчального призначення (ПНП) та їх характеристик	2021-2025	Управління освіти та структурні підрозділи
8.1.2	Підвищити ефективність навчання вчителів-предметників методам практичного застосування інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі (офлайн та дистанційному)	щорічно	Управління освіти та структурні підрозділи
8.1.3	Проводити семінари – практикуми для вчителів різних предметів з проблемами «Використання сучасних ІК - технологій в освітньому процесі», матеріали розміщувати на веб сайті ЦПРП	щорічно	Управління освіти та структурні підрозділи
8.1.4	Продовжити проведення методичних заходів популяризації та підвищенню ефективності використання ІКТ: <ul style="list-style-type: none"> - фестиваль "ІКТ в освітньому процесі Нової української школи"; - створення системи уроків педагогів міста різних фахів на платформі PADLET - професійний марафон «Вчитель онлайн» 	2021-2025	Управління освіти та структурні підрозділи

№з/п	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавці
8.1.5	Продовжувати роботу щодо використання можливостей інформаційних технологій для організації дистанційного навчання дітей з особливими потребами, дітей, які не відвідують навчальні заклади за станом здоров'я, обдарованих дітей	щорічно	Управління освіти та структурні підрозділи
8.1.6	Активізувати співпрацю управління освіти, МЦПРПП з Кіровоградським обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти щодо впровадження та використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі	щороку	Управління освіти та структурні підрозділи
8.1.7	Оновлювати електронну базу програмного забезпечення різних навчальних предметів та розміщувати їх на сайті МЦПРПП	щорічно	Управління освіти та структурні підрозділи
8.1.8	Продовжувати забезпечення підвищення кваліфікації керівників загальноосвітніх навчальних закладів з питань використання сучасних інформаційних технологій в освітньому процесі та управлінській діяльності	2021 - 2025	Управління освіти та структурні підрозділи
8.2. Інформаційний простір освіти			
8.2.1	Провести щорічну інвентаризацію інформаційних та програмно-технічних ресурсів закладів та установ освіти з урахуванням вимог нормативно – правових актів з використанням комп’ютерних програм	щороку	Управління освіти та структурні підрозділи
8.2.2	Забезпечити впровадження пілотних проектів системи інформаційно – аналітичного забезпечення	2021 - 2025	Управління освіти та структурні підрозділи
8.2.3	Підтримувати безперебійне функціонування існуючих інформаційних систем	щороку	Управління освіти та структурні підрозділи
8.2.4	Придбати засоби інформатизації, удосконалити локальні мережі закладів та установ освіти	2021 - 2025	Управління освіти та структурні підрозділи
8.2.5	Продовжити співпрацю з засобами масової інформації для забезпечення умов формування медійного простору освіти міста	щороку	Управління освіти та структурні підрозділи
8.2.6	Оприлюднити в різних типах ЗМІ кращий досвід роботи закладів освіти міста, досягнення педагогів, учнів у олімпіадах, спортивних змаганнях, конкурсах тощо	щорічно	Управління освіти та структурні підрозділи
8.2.7	Розвивати інформаційно-освітнє середовище закладів освіти міста Кропивницького: участь в проєктах «Єдина школа», «Моя школа», GOOGLE SUITE та інших, які дають можливість реалізовувати дистанційну освіту в різних її формах	постійно	Управління освіти та структурні підрозділи

№з/п	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавці
8.2.8	<p>Розширити освітні послуги в мережі Інтернет, якими можуть користуватися мешканці м. Кропивницького:</p> <ul style="list-style-type: none"> – електронна реєстрація в дошкільні заклади, перші класи закладів загальної середньої освіти, гуртки закладів позашкільної освіти; – освітня карта м. Кропивницького; – оновлення інформації на сайтах закладів освіти в розділі «Інформаційна відкритість» 	постійно	Управління освіти та структурні підрозділи заклади освіти
8.2.9	<p>Продовжити використання комп'ютерних програм, систем керування базами даних закладами освіти м. Кропивницького для підготовки та надання звітності, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> – комп'ютерна програма «КУРС: Школа» для загальноосвітніх навчальних закладів та її складові - «КУРС: Школа +» для місцевих органів управління освітою (відділи, управління, департаменти освіти районних та міських органів влади) і «КУРС: Сайт» для автоматизації передачі даних на WEB-портали верхнього рівня. Дозволяє автоматизувати і якісно керувати навчальними процесами. Генерує обов'язкові форми звітності ЗНЗ-1 і 83-РВК, затверджені наказом № 766 МОНМС України від 02.07.2012 року, форму статистичної звітності 77-РВК; – портал ІСУО - інформаційна система управління освітою. Приймає і консолідує дані із загальноосвітніх навчальних закладів, генерує обов'язкові форми звітності 76-РВК і 83-РВК, затверджені наказом № 766 МОНМС України від 02.07.2012 року року, форму статистичної звітності 77-РВК, затверджену наказом Держкомстату № 317 від 06.08.2010 року, форми звітності Д-4, Д-5, Д-6, Д-7-8, Д-9, затверджені наказом МОНМС України № 991 від 10.09.2012 року і пересилає їх електронні версії згідно з підпорядкованістю. Дозволяє здійснювати пошук інформації. Полегшує вибірку необхідних даних і складання користувацьких звітів. Має надійні алгоритми захисту інформації від несанкціонованого використання. Кожен регіон України має власне доменне ім'я і, відповідно, власну систему управління освітою регіону. Склад і функціонал може доповнюватися і нарощуватися в залежності від завдань і потреб; 	щорічно	Управління освіти та структурні підрозділи заклади освіти

№з/п	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавці
8.2.10	<p>– забезпечення роботи Єдиної державної електронної бази з питань освіти (ЄДЕБО) представляє собою інтегровану інформаційно-телекомунікаційну систему, технічні засоби якої перебувають в межах території України, складається з комплексу автоматизованих робочих місць, об'єднаних в єдину інформаційну систему засобами зв'язку з використанням технології віддаленого доступу, має підключення до мереж зв'язку загального користування з розмежуванням прав доступу, забезпечує захист від порушень цілісності інформації, забезпечує різні рівні доступності відкритої інформації та інформації з обмеженим доступом, вимога щодо захисту якої встановлена законом;</p> <p>- продовження реалізації проекту «Освітня карта Кропивницького», завдяки чому зручніше та ефективніше отримувати доступну інформацію користувачам. Розміщені дані сприяють залученню інвесторів, які успішно впроваджують енергозберігаючі технології у закладах освіти міста;</p> <p>- електронна оплата рахунків за харчування, інші послуги (ПЛАТЕЖІ ПО QR-КОДУ)</p>	щорічно	Управління освіти та структурні підрозділи заклади освіти

Підпрограма 9. Розвиток матеріально-технічної бази закладів освіти

I. Загальні положення

Розробка цієї підпрограми обумовлена низкою причин:

продовження поновлення шкільних меблів у закладах освіти, старі не відповідають віковим потребам учнів і вихованців;

створення комфортних та безпечних умов у закладах дошкільної освіти;

технологічне обладнання шкільних їдальень та обладнання пралень у закладах дошкільної освіти працює здебільшого з часу відкриття закладів і потребує оновлення;

у ряді закладів освіти стан покрівель, систем опалення, водопостачання, каналізації потребує капітальних ремонтів;

благоустрій територій;

спортивний інвентар та обладнання у закладах освіти упродовж тривалого часу не поновлювались і на даний час не відповідають санітарно-технічним нормам;

відсутність огорож в 20 закладах освіти та необхідність часткової заміни.

З метою вирішення зазначених проблемних питань, забезпечення ефективного і прозорого використання бюджетних ресурсів було розроблено цю підпрограму як стратегію розвитку матеріально-технічної бази освітньої галузі міста.

Одним із шляхів реалізації підпрограми є підготовка та виконання відповідних заходів, що чітко визначать конкретні заклади освіти та завдання, на які будуть витрачатись бюджетні кошти.

II. Визначення проблем, на розв'язання яких спрямована підпрограма

Забезпечення ефективного і прозорого використання бюджетних ресурсів для розвитку матеріально-технічної бази освітньої галузі міста

III. Мета та основні завдання підпрограми

Мета підпрограми:

створення умов для безпечної та комфортного перебування дітей у закладах освіти;

забезпечення якісного функціонування навчального процесу та збереження здоров'я дітей шляхом поновлення шкільних меблів, технологічного обладнання їдалень, обладнання для пралень закладів дошкільної освіти та проведення капітальних ремонтів закладів, які цього потребують;

реалізація концепції «Нова українська школа» в початковій та основній школі потребує створення освітнього простору, яке передбачає заміну парт, меблів, дидактичних матеріалів, комп'ютерного обладнання;

запровадження дистанційного навчання в ЗО потребує закупівлі технічних засобів навчання;

Основними завданнями підпрограми є:

забезпечення виконання прийнятих раніше державних, галузевих та місцевих програм стосовно дітей дошкільного віку і учнівської молоді, розвиток та вдосконалення нормативно-правових зasad освітянської політики відповідно до конкретних соціально-економічних реалій;

зміцнення матеріально-технічного та фінансового забезпечення закладів освіти.

VII. Заходи щодо реалізації підпрограми

№ з/п	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавці
9.1	Формувати заявки на закупівлю меблів для перших та п'ятих класів Нової української школи	Лютій 2021 - 2025 роки	Управління освіти
9.2	Поетапно оновлювати технологічне обладнання для харчоблоків закладів освіти за розділами: заміна електричних плит; обладнання харчоблоків для закладів загальної середньої освіти	Березень 2021 – 2025	Управління освіти

№ з/п	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавці
9.3	Придбати обладнання для пральних дошкільних закладів освіти	2021-2025	Управління освіти
9.4	Обстежувати стан приміщень, покрівель та комунікацій закладів освіти міста	2021-2025	Управління освіти, управління капітального будівництва
9.5	Проводити капітальні та поточні ремонти будівель та споруд закладів освіти: ремонт покрівель та приміщень; ремонт системи комунікацій (опалення, водопостачання, каналізації, санвузлів); загальнобудівельні роботи (спортивні, актові, музичні зали та інше)	2021-2025	Управління капітального будівництва, управління освіти, заклади освіти міста
9.6	Забезпечити придбання спортивного інвентаря та обладнання для спортивних залів і майданчиків закладів освіти	2021-2025	Управління освіти, заклади освіти міста
9.7	Забезпечити заклади загальної середньої освіти міста комп'ютерними комплексами	2021-2025	Управління освіти
9.8	Провести модернізацію й технічне обслуговування комп'ютерної техніки, яка використовується в закладах освіти міста	2021-2025	Управління освіти
9.9	Закупити комп'ютерні програми	2021-2025	Управління освіти
9.10	Придбати інтерактивні дошки та мультиборди для закладів загальної середньої освіти міста	2021-2025	Управління освіти
9.11	Забезпечити роботу в кожному закладі загальної середньої освіти електронних бібліотек та журналів	2021-2025	Управління освіти
9.12	Забезпечити комп'ютерами всі дошкільні та позашкільні заклади освіти міста	2021-2025	Керівники ЗНЗ
9.13	Сприяти укомплектуванню позашкільних закладів освіти сучасними засобами навчання	2021-2025	Управління освіти
9.14	Сприяння зміцненню та модернізації матеріально-технічної бази закладів позашкільної освіти	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи
9.15	Провести ремонт спортивних та ігрових майданчиків, огорож, асфальтного покриття у закладах освіти	2021-2025	Управління капітального будівництва, управління освіти
9.16	Провести розчистку та знесення аварійних дерев на територіях закладів освіти, за погодженням екологічної служби	2021-2025	Міська рада, управління житлово-комунального господарства, заклади освіти міста
9.17	Забезпечити обладнанням інклузивно-ресурсні центри та централізовану бухгалтерію	2021-2025	Управління освіти
9.18	Відновити та облаштування автоматичну пожарну сигналізацію та оповіщення	2021-2025	Управління освіти

№ з/п	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавці
9.19	Відкрити міжшкільні ресурсні центри на базі HBO 16, «Мрія», «Ліцей науковий», та КЗ «Сокіл»	2021-2023	Управління освіти
9.20	Створити умови для відкриття інклузивних класів/груп	2021-2025	Управління освіти
9.21	Створити Stem-лабораторії на базі Ліцею «Науковий», ЗЗСО	2021-2025	Управління освіти
9.22	Замінити віконні блоки на енергозберігаючі склопакети	2021-2025	Управління капітального будівництва, управління освіти, заклади освіти міста
9.23	Капітальний ремонт дитячих ігрових майданчиків в ДНЗ	2021-2025	Управління капітального будівництва, управління освіти, заклади освіти міста

10. Фінансове забезпечення програми

(в тис.грн)

Рік	2021	2022	2023	2024	2025	Разом на 5 років
Назва видатків						
Комп'ютеризація закладів освіти:						
заклади загальної середньої освіти	2200,0	2700,0	3300,0	4000,0	4800,0	17000,0
заклади дошкільної освіти	300,0	350,0	400,0	450,0	500,0	2000,0
спеціальні школи	100,0	-	-	-	-	100,0
заклади позашкільної освіти	150,0	100,0	-	-	-	250,0
Оснащення інвентарем:						
спортивні зали та майданчики у закладах загальної середньої освіти	700,0	700,0	700,0	700,0	700,0	3500,0
дитячі майданчики у закладах дошкільної освіти	500,0	500,0	500,0	500,0	500,0	2500,0
Забезпечення технологічним, кухонним обладнанням їдалень, харчоблоків, пралень:						
заклади загальної середньої освіти	400,0	450,0	500,0	550,0	600,0	2500,0
заклади дошкільної освіти	250,0	300,0	350,0	400,0	450,0	1750,0
спеціальні школи	100,0	50,0	50,0	50,0	50,0	300,0
Капітальний ремонт харчоблоків та їдалень:						
заклади загальної середньої освіти	36000,0	44000,0	52800,0	64000,0	72000,0	268800,0
заклади дошкільної освіти	12000,0	14500,0	17400,0	20000,0	22000,0	85900,0
Капітальний ремонт сантехнічних вузлів:						
заклади загальної середньої освіти	2000,0	2000,0	1000,0	500,0	500,0	6000,0
заклади дошкільної освіти	1000,0	1000,0	1000,0	500,0	500,0	4000,0

Рік	2021	2022	2023	2024	2025	Разом на 5 років
Капітальний ремонт тепло-, водо- мережі, заміна сантехобладнання у закладах освіти	7000,0	6500,0	6000,0	5500,0	5000,0	30000,0
Капітальний ремонт покрівель: заклади загальної середньої освіти заклади дошкільної освіти спеціальні школи заклади позашкільної освіти	9000,0 3000,0 500,0 4000,0	9000,0 3000,0 - -	9000,0 2000,0 - -	6000,0 1000,0 - -	2000,0 1000,0 - -	35000,0 10000,0 500,0 4000,0
Капітальний ремонт спортивних та актових залів у закладах загальної середньої освіти	7500,0	7000,0	6500,0	-	-	21000,0
Капітальний ремонт приміщень	4000,0	5000,0	6000,0	7000,0	8000,0	30000,0
Капітальний ремонт дитячих ігрових майданчиків у закладах дошкільної освіти	7500,0	8500,0	9500,0	10500,0	11500,0	47500,0
Поточний ремонт тепло-, водо- мережі, заміна сантехобладнання у закладах освіти	4000,0	4000,0	4000,0	4000,0	4000,0	20000,0
Благоустрій територій, освітлення, ремонт та встановлення огорож	6000,0	5500,0	5000,0	4500,0	4000,0	25000,0
Придбання шкільних парт, класних дошок, меблів, ліжок та меблів для їдалень	800,0	1000,0	1200,0	1400,0	1600,0	6000,0
Заміна віконних блоків на енергозберігаючі склопакети	1000,0	1000,0	1000,0	1000,0	1000,0	5000,0
Оснащення кабінетів профільного навчання	1600,0	1800,0	2000,0	2200,0	2400,0	10000,0
Оснащення мультибордами закладів загальної середньої освіти	2000,0	2000,0	2000,0	2000,0	2000,0	10000,0
Створення міжшкільних ресурсних центрів (НВО «Мрія», «Ліцей Науковий», 16 та КЗ «Сокіл»)	8000,0	1000,0	1000,0	1000,0	1000,0	12000,0

Рік	2021	2022	2023	2024	2025	Разом на 5 років
Впровадження електронних щоденників та журналів, адміністрування сайтів та платформ управління освіти, обладнання.	2400,0	2400,0	2400,0	2400,0	2400,0	12000,0
Послуга за користуванням сайтом електронних щоденників та журналів	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	250,0
Протипожежні заходи (встановлення пожежних сигналізацій, пропитка дерев'яних конструкцій на горищах, придбання засобів первинного пожежогасіння)	2000,0	3000,0	4000,0	5000,0	6000,0	20000,0
Забезпечення охорони закладів освіти державною службою охорони при УМВС в Кіровоградській області	1000,0	2000,0	3000,0	4000,0	5000,0	15000,0
Фінансове забезпечення позашкільної освіти	20000,0	25000,0	30000,0	35000,0	40000,0	150000,0
Всього	147050,0	154400,0	172650,0	184200,0	199550,0	857850,0

Начальник управління освіти

Лариса КОСТЕНКО

ПОГОДЖЕНО

Рішення Виконавчого комітету
Кропивницької міської ради
15 грудня 2020 року № 628
Проект № 4564
(доопрацьовано 12.01.2021)

КРОПИВНИЦЬКА МІСЬКА РАДА

СЕСІЯ ВОСЬМОГО СКЛИКАННЯ

РІШЕННЯ

від “___” _____ 2021 року

№ _____

Про затвердження Програми розвитку освіти міста Кропивницького на 2021-2025 роки

Керуючись статтями 143, 144 Конституції України, статтями 26, 59 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”, Законом України “Про освіту”, Кропивницька міська рада

ВИРИШИЛА:

1. Затвердити Програму розвитку освіти міста Кропивницького на 2021-2025 роки, що додається.

2. Включити Програму розвитку освіти міста Кропивницького на 2021-2025 роки до складу Програми економічного і соціального розвитку міста Кропивницького на 2021 рік та основних напрямів розвитку на 2022-2023 роки.

3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію міської ради з питань охорони здоров'я, освіти, соціальної політики, культури та спорту, заступника міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради С.Колодяжного.

Міський голова

Андрій РАЙКОВИЧ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Кропивницької міської ради
“___” _____ 2021 року № _____

ПРОГРАМА

розвитку освіти міста Кропивницького на 2021 - 2025 роки

Кропивницький - 2020

Паспорт
Програми розвитку освіти міста Кропивницького на 2021 - 2025 роки

1	Повна назва програми	Програма розвитку освіти міста Кропивницького на 2021-2025 роки
2	Дата, номер документа про затвердження програми	Рішення Кропивницької міської ради від _____ № _____
3	Розробники програми	Управління освіти Міської ради міста Кропивницького
4	Співрозробники програми	ЦПРПП, ІРЦ, керівники закладів освіти
5	Відповідальний виконавець програми	Управління освіти Міської ради міста Кропивницького, керівники закладів освіти
6	Термін реалізації програми	2021-2025 рр.
7	Контроль за виконанням програми	Комісія з питань охорони здоров'я, освіти, культури, молоді і спорту та соціальної політики
8	Мета програми	Забезпечення умов для всебічного розвитку дітей та підлітків у відкритому освітньому просторі міста. Формування цінностей і ключових компетентностей, необхідних для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці, забезпечення професійного розвитку педагогів; доступності й відкритості освіти; розвитку інфраструктури, нового освітнього простору; запровадження цифрової трансформації системи освіти; забезпечення фінансової, академічної, кадрової та організаційної автономії закладів освіти
9	Перелік напрямів та підпрограм (проектів), які буде реалізовано в межах цієї програми	Загальні положення 1. Виховання та розвиток особистості в системі освіти 2. Фізичне здоров'я дитини – здоров'я нації 3. Розвиток дошкільної освіти міста 4. Загальна середня освіта 5. Позашкільна освіта 6. Освіта осіб з особливими освітніми потребами 7. Професійний розвиток педагогічних працівників 8. Цифрова трансформація системи освіти 9. Розвиток матеріально-технічної бази закладів освіти 10. Ресурсне забезпечення програми

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СКОРОЧЕНЬ І ТЕРМІНІВ

- ATO – антитерористична операція
 ГО – громадська організація
 ЗДО – заклад дошкільної освіти
 ЗЗСО – заклад загальної середньої освіти
 ЗНО – зовнішнє незалежне оцінювання
 ІКТ – інформаційно-комунікаційні технології
 ІРЦ – інклюзивно-ресурсний центр
 МОНУ – Міністерство освіти і науки України
 МЦПРПП – Міський центр професійного розвитку педагогічних працівників
 НВК – навчально-виховний комплекс
 НВО – навчально-виховне об’єднання
 ЗПО – заклад позашкільної освіти
 СШ – спеціалізована школа
 STEM – Science, Technology, Engineering, Maths (Наука, Технологія, Інженерія, Математика)
 STEAM – Science, Technology, Engineering, Arts, Maths (Наука, Технологія, Інженерія, Мистецтво, Математика)

1. Загальні положення

Освіта – одна з найважливіших сфер у житті міста Кропивницького. Вона відображає рівень розвитку міста, забезпечуючи розвиток людського капіталу, відіграє позитивну роль у сфері економіки, культури та інших галузей. Стратегічним завданням реформування освіти міста Кропивницького є її розбудова як найважливішої ланки виховання свідомих громадян Української держави, формування освіченої, творчої особистості, становлення її фізичного і морального здоров'я, забезпечення пріоритетності розвитку людини, відтворення культури і духовності. Програма розвитку освіти міста Кропивницького на 2021-2025 роки (далі – Програма) орієнтована на розширення доступу громадян до якісної освіти в закладах дошкільної, загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної) освіти. Програма ґрунтується на розумінні сфери освіти міста як стратегічного ресурсу, що безпосередньо забезпечує перехід до інноваційної моделі сталого розвитку через формування та розвиток людського капіталу.

Програма враховує позитивний досвід попередніх періодів і виходить із

того, що в Кропивницькому сформовано мережу закладів дошкільної, загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної) освіти, що забезпечує потреби міста. Започатковано перехід до професіоналізації управління закладами освіти та до конкурсного відбору керівників закладів дошкільної та загальної середньої освіти, упроваджено цифрові та мультимедійні технології в освітній процес, підвищено якість освіти, створено Центр професійного розвитку педагогічних працівників, три інклюзивно-ресурсні центри для обслуговування дітей з особливими потребами.

Програма визначає мету, зміст, завдання та проблеми галузі освіти, конкретизує перелік основних напрямів і заходів з реалізації стратегічних завдань, прогнозовані обсяги фінансового забезпечення з обґрунтуванням ресурсних потреб.

Програма спрямована на забезпечення особистісного розвитку суб'єктів освітнього процесу, варіативності типів закладів освіти, модернізації змісту, методів, форм навчання і виховання, системи контролю й оцінювання, прийняття управлінських рішень.

Підставою для розроблення Програми є необхідність забезпечення подальшого розвитку системи освіти міста після завершення терміну дії Програми розвитку освіти міста Кропивницького (Кіровограда) на 2016-2020 роки.

Підпрограма 1. Виховання та розвиток особистості в системі освіти

I. Загальні положення

Основним завданням освіти є розвиток особистості дитини в контексті національної і загальнолюдської культури. Навчально-виховний процес ґрунтуються на свободі вибору мети життедіяльності та поєднусе інтереси особистості, суспільства, держави і нації.

Система виховання постійно відтворює і поглиблює емоційно-естетичний, художньо-творчий та інтелектуальний компоненти свідомості рідного народу, створює умови для розвитку і розквіту природних задатків і талантів кожного громадянина України, формування духовного потенціалу – найвищої цінності нації та держави.

Головна мета - виховання свідомого громадянина, патріота, набуття молоддю соціального досвіду, високої культури міжнаціональних взаємин, формування у молоді потреби та уміння жити в громадському суспільстві, духовності та фізичної досконалості, моральної, художньо-естетичної культури. Патріотичне виховання в школах спрямовується на залучення учнів до глибинних пластів національної культури і духовності, формування у дітей та молоді національних світоглядних позицій, ідей, поглядів і переконань на основі цінностей вітчизняної та світової культури. Воно здійснюється на всіх

етапах навчання в школі, забезпечується всебічний розвиток, гармонійність і цілісність особистості, розвиток її здібностей та обдарованість, збагачення на цій основі інтелектуального потенціалу народу, його духовності і культури, виховання громадянина України, здатного до самостійного мислення, суспільного вибору і діяльності, спрямованої на процвітання України.

В основу виховання мають бути покладені принципи гуманізму, демократизму, єдності сім'ї і школи, наступності та спадкоємності поколінь. Найважливішою громадянською рисою особистості є сформованість національної свідомості, патріотичних почуттів до рідної землі, свого народу, готовності до праці в ім'я України. Ціновим засобом відображення нації є формування в людини національної гідності й гордості за свою Батьківщину, відмова від почуття національної меншовартості, від почуття національної наповненоцінності, що формувалися віками.

Виховання органічно поєднане з процесом навчання дітей, опанування основами наук, багатством національної і світової культури.

Характер виховання повинен передбачати глибоке розуміння педагогами природи вихованців, їх індивідуальних рис і можливостей, поваги до особистості дитини, турботи про її гармонійний розвиток, встановлення взаємин співробітництва в освітньому процесі.

II. Визначення проблем, на розв'язання яких спрямована підпрограма

Підпрограма спрямована на вирішення таких проблем:

підвищення пізнавальної активності школярів;

формування свідомого громадянина-патріота;

продовження створення умов для розвитку учнівського самоврядування та налагодження його співпраці з громадськістю та органами місцевого самоврядування;

формування свідомості молодого покоління;

поєднання процесу навчання дітей з опануванням основами наук, багатством національної і світової культури.

III. Мета та основні завдання підпрограми

Мета підпрограми.

Загальною метою виховання є всебічний розвиток особистості: в анатомо-фізіологічному, психічному і соціальному напрямку, створення ефективної системи виховання, яка формує морально-духовну, життєво-компетентну особистість, що успішно самореалізується в соціумі як громадянин, сім'янин, професіонал.

Людина повинна бути фізично, розумово і духовно розвинута. Виховання та розвиток особистості в закладах освіти сприяє єдності розумового

розвитку, високого рівня загальної і політехнічної освіти, психологічної і практичної підготовленості до фізичної і розумової праці, морального, естетичного, фізичного розвитку.

Виховна мета є спільною для всіх ланок системи виховання та є критерієм ефективності виховного процесу.

Основні завдання підпрограми:

дотримання завдань загальної середньої освіти, принципів виховання, визначених діючими програмами;

реалізація у процесі роботи особистісно орієнтованого, діяльнісного, системного, творчого підходів до організації виховного процесу в закладах освіти;

оптимальне поєднання форм організації виховної роботи: індивідуальної, групової, масової;

створення належних умов для особистісного зростання кожного вихованця (створення ситуацій успіху та підтримки), його психолого-педагогічний супровід;

співпраця з органами учнівського самоврядування, дитячими громадськими організаціями;

інтеграція зусиль батьківської громади, представників державної влади, громадських та благодійних організацій, правоохоронних органів та установ системи охорони здоров'я;

підвищення рівня науково-методичного забезпечення професійної компетентності педагогічних працівників у визначені засобів, форм та методів, технологій виховання;

забезпечення скординованої діяльності закладів загальної середньої освіти і громадських організацій.

Вирішення завдань виховної роботи здійснюється за напрямками:

громадянське виховання; родинно-сімейне виховання; військово-патріотичне виховання; трудове виховання; художньо-естетичне виховання; морально-правове виховання; екологічне виховання; формування здорового способу життя; превентивне виховання; сприяння творчому розвитку особистості.

Ці напрями виховання тісно пов'язані між собою і утворюють цілісну систему, яка забезпечує виховання всебічно розвинutoї особистості.

Складний процес виховання здійснюється за допомогою різноманітних форм та технологій роботи, вибір яких залежить від змісту та завдань, вікових та індивідуальних особливостей вихованців з урахуванням основних напрямів діяльності школярів.

VII. Заходи щодо реалізації підпрограми

№ з/п	Перелік заходів	Термін виконання	Виконавці
1.1. Громадянське та родинно-сімейне виховання			
1.1.1	Проводити заходи щодо реалізації Концепції громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності: місячник морально-правового виховання	Постійно до 2025 року	Управління освіти та його структурні підрозділи
1.1.2	Сприяти забезпечення функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя: місячник Української писемності та мови; міський етап Міжнародного конкурсу знавців української мови імені П. Яцика; міський етап Міжнародного мовно – літературного конкурсу учнівської творчості імені Т. Шевченка	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи. заклади освіти міста
1.1.3	Здійснювати заходи, спрямовані на формування у дітей, учнівської молоді поваги до Конституції України та державної символіки: конкурс знатців Конституції і Права України	Постійно до 2025 року	Управління освіти та його структурні підрозділи
1.1.4	Популяризувати рух учнівської молоді за збереження і примноження традицій українського народу: міський етап історико – краєзнавчої експедиції «Моя Батьківщина- Україна»; міський етап обласного краєзнавчого конкурсу учнівської молоді «Рідний край очима дітей»	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи
1.1.5	Посилювати роботу в закладах освіти щодо вшанування історії та культури рідного краю, традицій і сучасних надбань українського народу	До 2025 року	Управління освіти та його структурні підрозділи
1.1.6	Забезпечувати дотримання вимог законодавства України щодо заборони втручання політичних партій, релігійних та інших організацій в освітній процес у закладах освіти	Постійно до 2025 року	Управління освіти та його структурні підрозділи
1.1.7	Проводити заходи, спрямовані на виховання у дітей та молоді культури міжетнічних відносин: конкурс читців польської поезії	Постійно до 2025 року	Управління освіти та його структурні підрозділи
1.1.8	Рекомендувати виконання Державного Гімну України учасниками освітнього процесу під час урочистих та масових заходів в закладах освіти міста	Постійно до 2025 року	Управління освіти та його структурні підрозділи, заклади освіти

№ з/п	Перелік заходів	Термін виконання	Виконавці
1.1.9	Забезпечувати наступність у виховній діяльності сім'ї, закладу дошкільної освіти та початкової школи	Постійно до 2025 року	Управління освіти та його структурні підрозділи, заклади освіти міста
1.1.10	Проводити заходи на виконання Державної цільової соціальної програми підтримки сім'ї	До 2025 року	Управління освіти та його структурні підрозділи
1.2. Національно-патріотичне виховання			
1.2.1	Вивчати і пропагувати кращий досвід військово-патріотичного та фізичного виховання допризовної молоді	Постійно до 2025 року	Управління освіти та його структурні підрозділи
1.2.2	Продовжити проведення у закладах освіти пошукової та қраєзнавчої роботи: конкурс «Моя мала батьківщина – перлина скіфського степу»; міський етап Всеукраїнського конкурсу «Ідея соборності України»	Постійно до 2025 року	Управління освіти та його структурні підрозділи
12.3	Залучати учнівську молодь до догляду та впорядкування меморіальних комплексів, могил загиблих воїнів та організовувати заходи щодо відзначення історичних подій	Постійно до 2025 року	Управління освіти та його структурні підрозділи
1.2.4	Забезпечувати належне проведення військово-спортивних патріотичних змагань «Сокіл» («Джура»), «Україна - єдина країна», змагань, присвячених перемозі над німецько-фашистськими загарбниками	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи
1.2.5	Посилити роботу міського координаційного сектору національно-патріотичного виховання з метою розвитку національно-патріотичного виховання дітей та учнівської молоді, забезпечення формування і розвитку соціально значущих цінностей, громадянських, моральних, психологічних і фізичних якостей у процесі виховання та навчання	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи
1.2.6	Посилювати роботу відділу військово-патріотичного виховання комунального закладу «Станція юних техніків Кіровоградської міської ради»	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи
1.2.7	Залучати військовослужбовців ЗСУ, учасників АТО та ООС до проведення навчальних занять у закладах загальної середньої освіти із військової підготовки	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, заклади освіти міста

№ з/п	Перелік заходів	Термін виконання	Виконавці
1.2.8	Проводити методичні семінари керівників національно-патріотичних гуртків закладів освіти з питань військово-патріотичного виховання	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, заклади освіти міста
1.2.9	Популяризувати кращий педагогічний досвід вчителів та керівників гуртків з національно-патріотичного виховання	Постійно	Управління освіти та його структурні підрозділи, заклади освіти міста
1.2.10	Продовжити реалізацію проєкту «Майбутній захисник Вітчизни»: вперше в Україні створено міжшкільний центр для викладання предмету «Захист Вітчизни». У трьох закладах освіти: НВО № 16, 35, ліцеї «Сокіл» (враховано територіальну доступність) створено потужну сучасну матеріально-технічну базу, підібрано високопрофесійних кваліфікованих спеціалістів	Постійно	Управління освіти та його структурні підрозділи, заклади освіти міста
1.3. Трудове та художньо-естетичне виховання			
1.3.1	Удосконалювати роботу щодо впровадження допрофільного і профільного навчання в закладах освіти	Постійно	Управління освіти та його структурні підрозділи
1.3.2	Активізовувати діяльність між професійно-технічними закладами освіти, підприємствами, закладами загальної середньої, позашкільної освіти з метою поширення профорієнтаційної роботи	Постійно	Заклади освіти міста
1.3.3	Організувати спільно з КМК КНТУ проведення пілотного освітньо-виховного проекту «Літня школа» для учнів 8-х класів	2020-2021 рік	Управління освіти та його структурні підрозділи Навчальні заклади міста
1.3.4	Вивчати і поширювати в закладах освіти досвід організації та проведення народних свят, обрядів	Постійно	Управління освіти та його структурні підрозділи, заклади освіти міста

№ з/п	Перелік заходів	Термін виконання	Виконавці
1.3.5	<p>Проводити заходи, спрямовані на розвиток творчої особистості дитини та підвищення рівня її художньо-естетичних та культурних цінностей</p> <ul style="list-style-type: none"> - міський етап Всеукраїнського заочного конкурсу робіт юних фотоаматорів «Моя Україно!»; - міський конкурс художнього слова та акторської майстерності «Театральна молодь Кропивницького» задля популяризації літературних надбань Кропивницького та області; - проведення виставок виробів декоративно-ужиткового мистецтва задля популяризації та примноження народної творчості; - проведення майстер-класів з декоративно-ужиткового мистецтва для поглиблення знань про національну автентичну мистецьку спадщину держави; 	Постійно	Управління освіти та його структурні підрозділи, заклади освіти міста
13.6	Продовжити створення сприятливих умов для розвитку учнівського самоврядування міста, втілення в життя проектів національно-патріотичного виховання, залучення МПД (міського парламенту дітей) до заходів загальноміського рівня	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, КЗ «ЦДЮТ», заклади освіти міста

1.4. Екологічне та морально-правове виховання

1.4.1	Залучати дитячі та молодіжні екологічні організації до формування і виконання спільніх з установами природно-заповідного фонду проектів, угод, природоохоронних заходів	Постійно	Управління освіти та його структурні підрозділи, заклади освіти міста
1.4.2	Сприяти формуванню загонів юних екологів-інспекторів з числа учнівської молоді та проводити фестивалі, конкурси, агітбригади екологічного характеру	Постійно	Управління освіти та його структурні підрозділи, заклади освіти міста
1.4.3	Провести міський етап Всеукраїнського гуманітарного конкурсу Українського молодіжного аерокосмічного об'єднання «Сузір'я»-«Мирний космос»	2020-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи

№ з/п	Перелік заходів	Термін виконання	Виконавці
1.4.4	Вивчати і пропагувати кращий досвід діяльності органів учнівського самоврядування з питань правової освіти та виховання учнівської молоді	Постійно	Управління освіти та його структурні підрозділи
1.4.5	Здійснювати заходи, спрямовані на поширення інформації та популяризацію положень національних та міжнародних законодавчих актів щодо забезпечення прав людини	Постійно	Управління освіти та його структурні підрозділи, заклади освіти міста
1.4.6.	Здійснювати навчання правової культури молоді, формуючи новий світогляд на загальнолюдських демократичних цінностях	Постійно	Управління освіти та його структурні підрозділи, заклади освіти міста
1.4.7	Проводити Міський етап Всеукраїнського конкурсу «Моральний вчинок»; - міський етап Всеукраїнського конкурсу дитячих малюнків «Податки очима дітей»; - міський етап конкурсу дитячого малюнку «Національний банк майбутнього»; - міський етап Всеукраїнського конкурсу дитячих малюнків «Малюю планету – малюю майбутнє»	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, заклади освіти міста
1.5. Превентивне виховання та творчий розвиток особистості			
1.5.1	Здійснювати заходи щодо профілактики дитячої бездоглядності та правопорушень, правової і психологічної підтримки дітей і молоді, які потрапили в складні соціальні умови	Постійно	Управління освіти та його структурні підрозділи, заклади освіти міста
1.5.2	Активізувати профілактичну діяльність під час позакласної та позашкільної роботи	Постійно	Управління освіти та його структурні підрозділи, заклади освіти міста
1.5.3	Проводити інформаційні кампанії для запобігання протиправній поведінці, наркоманії, алкоголізму, захворюваності на ВІЛ/СНІД та хвороби, що передаються статевим шляхом	Постійно	Управління освіти та його структурні підрозділи, заклади освіти міста
1.5.4	Активізувати роботу з родинами, що опинилися в складних життєвих обставинах	Постійно	Керівники закладів освіти міста

№ з/п	Перелік заходів	Термін виконання	Виконавці
1.5.5	Продовжувати роботу з функціонально неспроможними сім'ями (в яких батьки хворі на алкоголізм, наркоманію, недієздатні, з асоціальною поведінкою тощо) з метою виявлення дітей, які перебувають в особливо складних економічних і морально-психологічних умовах	Постійно	Управління освіти та його структурні підрозділи
1.5.6	Залучати дітей з девіантною поведінкою до змістового дозвілля в позаурочний час, під час канікул та до участі в гуртках	Постійно	Керівники закладів освіти міста
1.5.7.	Проводити системну роботу з попередження та протидії насильства та булінгу в закладах освіти, залучення активних школярів до вирішення проблем цькування, налагодження спілкування «на рівних» між дітьми та дорослими, врахування думки дітей та обговорення нових ідей разом	Постійно	Управління освіти та його структурні підрозділи, заклади освіти міста

Підпрограма 2. Фізичне здоров'я дитини – здоров'я нації

I. Загальні положення

Питання збереження та зміцнення здоров'я дитини належить до стратегічних завдань суспільства. Заклади загальної середньої освіти міста впроваджують здоров'язберігаючі, здоров'яформуючі, здоров'язміцнюючі технології навчання та виховання. В місті створена мережа базових закладів з впровадженням превентивних проектів “Вчимося жити разом”, “ХОУП”. Пріоритетами їх діяльності є збереження і зміцнення здоров'я дітей, вироблення в них позитивної мотивації на здоровий спосіб життя.

Здоров'я дітей значною мірою залежить від умов їхнього життя. Діти в закладах освіти не тільки навчаються, а й харчуються, розважаються, відпочивають, займаються спортом. Тобто, час, проведений у закладі, витрачається не лише на розумову активність. «Навчаємо не за рахунок здоров'я!» – таким повинен бути девіз кожного освітнього закладу.

II. Визначення проблем, на розв'язання яких спрямована підпрограма

Дані досліджень свідчать, що протягом навчання збільшуються відхилення у стані здоров'я дітей, зростає кількість хронічних захворювань, погіршуються показники фізіологічного та психічного розвитку дітей та підлітків. Серед неповнолітніх поширені шкідливі звички: тютюнопаління, вживання алкоголю, зростає захворюваність на наркоманію. Практично не враховується вплив екології на здоров'я дітей. Збільшується кількість дітей, які потребують спеціального дієтичного харчування, зокрема: безлактозної та безглютенової дієти. Станом на вересень 2020 року в закладах дошкільної

освіти міста Кропивницького 163 дитини потребують організацію харчування з дотриманням вищезазначених дієт.

Останніми роками діти і підлітки проводять багато часу за моніторами сучасних пристройів (комп'ютери, смартфони, планшети тощо), це значно знижує рівень рухової активності, як наслідок, збільшується кількість дітей із захворюваннями органів зору та опорно-рухової системи. Так, в закладах загальної середньої освіти міста 13 % здобувачів освіти мають порушення зору або постави, 16 % учнів за станом здоров'я віднесені до спеціальної та підготовчої медичної групи, 2 % мають звільнення від занять на уроках фізичної культури.

ІІІ. Мета та основні завдання підпрограми

Мета підпрограми.

Виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я кожної людини як найвищої соціальної цінності.

Формування гігієнічних навичок, зasad здорового способу життя, зміцнення фізичного та психічного здоров'я дитини.

Підвищення рухової активності дітей.

Основні завдання підпрограми.

Надзвичайно важливим завданням освіти в Кропивницькому є покращення здоров'я дітей, сприяння фізичному і психічному розвитку молодого покоління, формування освіченої, творчої особистості.

У зв'язку із цим пріоритетними завданнями є:

оптимальне навантаження;

здраве харчування;

залучення школярів до активних занять фізичною культурою та спортом;

створення в освітніх закладах умов, що сприяють збереженню та зміцненню здоров'я дітей та учнівської молоді засобами фізичної культури і спорту;

проведення інформаційної роботи серед батьків щодо виховання здорової дитини, із залученням педагогічних, медичних працівників, психологів;

формування фізичної культури особистості учнів з урахуванням їхніх індивідуальних здібностей, стану здоров'я та мотивації;

робота з батьками щодо формування здорового способу життя: участь у спортивних змаганнях, фестивалях, конкурсах, естафетах; проведення міських змагань на спортивних базах закладів загальної середньої освіти міста Кропивницького;

створення позитивного психологічного мікроклімату;

моніторинг поглиблених медичних оглядів дітей і врахування їх результатів при плануванні освітнього процесу.

VII. Заходи щодо реалізації підпрограми

№ з/п	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавці
2.1. Забезпечення умов збереження та зміцнення здоров'я дітей			
2.1.1	Здійснювати моніторинг здоров'я учнів та вихованців закладів загальної середньої освіти	2021-2025	Управління освіти, керівники освітніх закладів
2.1.2	Відповідно до медичних показань організувати роботу спеціальних та підготовчих груп на уроках фізкультури	2021-2025	Керівники освітніх закладів
2.1.3	Продовжувати впроваджувати комплексну систему соціально-психологічної підтримки школярів із девіантною поведінкою	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники освітніх закладів, практичні психологи, соціальні педагоги
2.1.4	Вжити заходів щодо покращення матеріально-технічного забезпечення кафедр фізичної культури, спортивних залів і спортивних майданчиків в закладах освіти міста	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники освітніх закладів
2.1.5	Проводити моніторингові дослідження щодо свідомого і відповідального ставлення до власного здоров'я та виникнення різних видів залежностей в учнівської молоді	2021-2025	Структурні підрозділи управління освіти, керівники освітніх закладів
2.1.6	Проводити професійні фахові конкурси для вчителів та інструкторів з фізичної культури	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, МЦПРПП, керівники освітніх закладів
2.1.7	Запровадити в закладах освіти систематичне проведення обов'язкових фізкультурно-оздоровчих заходів: - ранкова зарядка; - фізкультурні хвилинки, фізкультпаузи під час освітнього процесу	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, МЦПРПП, керівники освітніх закладів
2.1.8	Забезпечити проведення олімпійських тижнів, уроків, днів здоров'я та фізичної культури	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, МЦПРПП, керівники освітніх закладів

№ з/п	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавці
2.1.9.	Продовжити відкривати на канікулах «Фітнес-школи»	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, МЦПРПП, керівники освітніх закладів
2.1.10	Продовжити реалізацію проекту «Літні школи»	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, МЦПРПП, керівники освітніх закладів
2.2. Формування здорового способу життя школярів			
2.2.1	Забезпечити умови для реалізації державних та обласних цільових програм з розвитку фізичної культури та спорту	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники освітніх закладів
2.2.2	Запровадити моніторингові дослідження з питань ставлення школярів міста до свого здоров'я та здоров'я оточуючих; екологічної безпеки здоров'я дітей	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники освітніх закладів
2.2.3	Організувати тренінги для вчителів з метою навчання сучасним методам проведення протиалкгольної пропаганди серед учнівської молоді	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, МЦПРПП, керівники освітніх закладів
2.2.4	Забезпечити під час літнього періоду роботу закладів відпочинку при закладах загальної середньої освіти міста Кропивницького	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники освітніх закладів
2.2.5	Аналізувати відповідність стану освітнього процесу в закладах вимогам Державних санітарних норм і правил (кількість уроків, обсяги домашніх завдань, руховий режим та інше)	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники освітніх закладів

№ з/п	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавці
2.2.6	Забезпечити виконання заходів згідно з концепцією "Загальнодержавної цільової соціальної програми "Формування здорового способу життя молоді України на 2018-2022 роки"	2021-2022	Структурні підрозділи управління освіти, адміністрація закладів освіти, практичні психологи та соціальні педагоги
2.2.7	Продовження реалізації спільногоРо проекту управління освіти та СДЮШОР «Надія» щодо введення в програму фізичної культури уроку плавання для учнів третіх класів	2021-2025	Управління освіти та керівники освітніх закладів
2.2.8	Продовжити співпрацю з ДЮСШ, СДЮШОР та спортивними клубами щодо створення умов та забезпечення на спортивних базах закладів освіти навчально-тренувального процесу школярів	2021-2025	Управління освіти та керівники освітніх закладів
2.2.9	Впроваджувати у практику кращі методики роботи вчителів фізичної культури закладів дошкільної та загальної середньої освіти щодо здорового способу життя	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, адміністрація освітніх закладів
2.2.10	Організувати роботу методичного активу вчителів фізичної культури закладів загальної середньої освіти	2021-2025	Структурні підрозділи
2.3. Організація якісного харчування			
2.3.1	Сприяти забезпеченню в повному обсязі фінансування раціонального харчування учнів	2021-2025	Управління освіти
2.3.2	Забезпечити фінансування та організацію дієтичного харчування дітей, зокрема тих, що потребують безлактозної та безглютенової дієти.	2021-2025	Управління освіти, адміністрація освітніх закладів
2.3.3	Впроваджувати нові технології приготування їжі, форми і методи організації харчування та обслуговування учнів.	2021-2025	Управління освіти, адміністрація освітніх закладів
2.3.4	Забезпечити учнів, вихованців, дітей пільгових категорій, учнів та вихованців диспансерної групи у навчальних закладах раціональним та якісним харчуванням.	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, адміністрація освітніх закладів
2.3.5	Забезпечити проведення виробничого лабораторного контролю страв, що готуються для дітей в закладах освіти.	2021-2025	Управління освіти та адміністрація освітніх закладів

№ з/п	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавці
2.3.6	Забезпечувати організацію навчання з питань впровадження та дієвості НАССП (англ. Hazard Analysis and Critical Control Point), системи аналізу ризиків, небезпечних чинників і контролю критичних точок на харчоблоках закладів освіти.	2021-2025	Управління освіти та адміністрація освітніх закладів
2.3.7	Проводити в закладах освіти внутрішній аудит дієвості системи НАССП	2021-2025	Управління освіти та адміністрація освітніх закладів
2.3.8	Здійснювати підбір кваліфікованого персоналу для харчоблоків закладів освіти, підвищення рівня їх кваліфікації, проведення гігієнічного навчання.	2021-2025	Управління освіти, адміністрація освітніх закладів
2.3.9	Зміцнювати матеріально-технічний стан їдалень, харчоблоків закладів освіти	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, адміністрація освітніх закладів
2.3.10	Забезпечити проведення моніторингу організації харчування, анкетування дітей та їхніх батьків для поліпшення якості харчування	2021-2025	Управління освіти, адміністрація освітніх закладів
2.3.11	Проведення конкурсу «Сніданок з директором» для закладів дошкільної освіти	2021-2022	Управління освіти, адміністрація освітніх закладів
2.3.12	Поетапне введення мультіпрофільного харчування в закладах загальної середньої освіти	2021-2025	Управління освіти, адміністрація освітніх закладів

Підпрограма 3. Розвиток дошкільної освіти міста

I. Загальні положення

Дошкільна освіта – перша ланка системи безперервної освіти, що закладає підґрунтя розвитку особистості дитини, формування її цінностей, взаємодії з оточенням, є передумовою її самореалізації в подальшому навчанні та розвитку впродовж життя. Дошкільна освіта як перша самоцінна ланка має гнучко реагувати на сучасні соціокультурні запити, збагачувати знання дитини необхідною якісною інформацією, допомагати їй реалізувати свій природний потенціал, орієнтуватися на загальнолюдські та національні цінності.

Основним завданням дошкільної освіти є збереження та зміцнення фізичного, психічного і духовного здоров'я дитини, виховання любові до України, шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, свідомого ставлення до себе, оточення та довкілля, формування

особистості дитини, розвиток її творчих здібностей, набуття нею соціального досвіду тощо.

Підпрограма «Розвиток дошкільної освіти м. Кропивницького на 2021-2025 роки» (далі - підпрограма) розроблена на виконання Закону України «Про дошкільну освіту», Положення про дошкільний навчальний заклад, Національної стратегії розвитку освіти в Україні та спрямована на реалізацію державної політики щодо створення умов для забезпечення населення м. Кропивницького доступною та якісною дошкільною освітою.

Дана підпрограма спрямована на забезпечення конституційних прав дітей дошкільного віку і державних гарантій щодо доступності та безоплатності здобуття такої освіти у закладах дошкільної освіти, зокрема дітьми п'ятирічного віку.

У загальноміській Програмі передбачені заходи щодо визначених напрямів розвитку дошкільної освіти міста Кропивницького на період 2021-2025 років, а саме:

- прогнозування, забезпечення розвитку дошкільної освіти та оптимізації мережі закладів дошкільної освіти відповідно до запитів населення;

- поліпшення системи соціального та правового захисту учасників навчально-виховного процесу у закладі дошкільної освіти;

- організації науково-методичного забезпечення дошкільної освіти, впровадження в практику досягнень науки, новітніх педагогічних та інформаційно-комунікативних технологій;

- підвищення якості педагогічних кadrів та їх мотивації;

- створення безпечного та мотиваційного освітнього середовища;

- забезпечення максимально сприятливих умов для оздоровлення та загартування дошкільнят, впровадження системи оздоровчих заходів, здоров'язберігаючих технологій фізичного виховання й розвитку дітей з урахуванням індивідуальних особливостей здоров'я;

- вдосконалення системи управління та фінансування дошкільної освіти.

У місті стабільно функціонують 40 закладів дошкільної освіти та 7 дошкільних відділень при навчально-виховних об'єднаннях різних типів та форм власності. Відповідно до потреб громадян у місті створено різні типи закладів дошкільної освіти: дитячі садки, ясла-садки, ясла-садки комбінованого та компенсуючого типів, продовжують функціонувати навчально-виховні об'єднання, структурною частиною яких є дошкільні підрозділи.

Різними формами дошкільної освіти станом на 01 вересня 2020 року охоплено 8999 дітей. У цілому, зменшення кількості дітей у дитячих садках спостерігається з 2015 року і пов'язане це, в основному, зі зменшенням народжуваності.

Наявною є тенденція до розвантаження закладів дошкільної освіти. Так, на 100 місцях у комунальних закладах дошкільної освіти виховуються 123 дитини. Досягненнями міської влади, адміністрації закладів дошкільної освіти є те, що з 2012 року діти п'ятирічного віку 100% охоплені дошкільною освітою.

Завдяки активній підтримці міської влади, у тісній співпраці з батьківською громадою щороку здійснювалось поступове зменшення черги та збільшення кількості місць у закладах дошкільної освіти за рахунок додаткового відкриття груп.

Питання забезпечення доступу до якісної освіти дітей з особливими освітніми потребами є одним з пріоритетів держави у сфері дошкільної освіти. Для задоволення права на якісну освіту дітей з особливими потребами в місті функціонує розгалужена мережа закладів дошкільної освіти та груп для дітей з особливими потребами, в яких виховуються та проходять реабілітацію діти з особливими потребами.

Зміст дошкільної освіти дітей з особливими освітніми потребами в закладах міста здійснюється за окремими програмами, рекомендованими МОН, та індивідуальними програмами розвитку, що забезпечує індивідуалізацію навчання.

Колективи закладів дошкільної освіти працюють за оновленою програмою передшкільної освіти «Впевнений старт», що орієнтована на інтеграцію змісту й процесу дошкільної освіти, діалоговий формат взаємодії дорослих і дітей, підтримку доброзичливих стосунків між однолітками. Оновлена програма спрямована на забезпечення наступності освіти й налагодження тісної співпраці між дитсадком і школою, що набуває особливого значення в умовах освітньої реформи «Нова українська школа».

Важливим аспектом управлінської діяльності для реалізації завдань Базового компоненту є створення для дітей різnobічного розвивального середовища, яке дало б кожній дитині можливість проявити себе. Правильно організоване розвивальне середовище дає дитині змогу відчути психологічну захищеність, сприяє розвитку її особистісних якостей, здібностей, допомагає оволодіти різними способами діяльності.

Ефективне впровадження завдань Базового компонента реалізується через оновлення стратегій й тактики взаємодії педагогів з батьками. Сьогодні сім'я і заклад дошкільної освіти - два важливі інститути соціалізації дитини. На часі складна й відповідальна просвітницька робота закладів дошкільної освіти, спрямована на розширення й поглиблення уявлень членів родин про сучасні освітні завдання, роль вікових та індивідуальних особливостей дитини в її особистісному становленні, сутність компетентності як інтегративної якості особистості. Сьогодні вкрай важливо узгодити позиції та очікування педагогів і батьків, принаймні за основними напрямами. І саме тому одним із головних завдань у роботі з родиною є розвиток партнерських відносин між закладом дошкільної освіти та сім'єю.

Впровадження міської підпрограми розвитку дошкільної освіти дасть можливість модернізувати систему роботи закладів дошкільної освіти міста Кропивницького.

П. Визначення проблем, на розв'язання яких спрямована підпрограма

Недостатній рівень модернізації матеріально-технічної, навчально-методичної бази;

недостатній рівень кваліфікації педагогічних кадрів (значна частина педагогів мають педагогічну освіту, але не фахову);

низька заробітна плата педагогів закладів дошкільної освіти;

значна частина закладів дошкільної освіти потребує дооблаштування дитячих майданчиків малими формами. Потребує часткового поновлення м'який та твердий інвентар, технологічне та холодильне обладнання харчоблоків та пралень.

Таким чином, забезпечення умов для здобуття дошкільної освіти дітьми відповідного віку є соціальною проблемою, для розв'язання якої необхідна координація зусиль усіх центральних і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

ІІІ. Мета та основні завдання підпрограмми

Мета підпрограмми:

забезпечення реалізації права кожної дитини на доступність і безоплатність дошкільної освіти, повноцінний фізичний, інтелектуальний, моральний, естетичний і соціальний її розвиток, формування передумов навчальної діяльності;

розроблення механізму розвитку дошкільної освіти та його впровадження в практику роботи;

забезпечення захисту конституційних прав дітей дошкільного віку і державних гарантій щодо доступності та безоплатності здобуття такої освіти у державних та комунальних закладах дошкільної освіти, зокрема дітьми п'ятирічного віку;

створення умов для здобуття доступної та якісної дошкільної освіти;

оптимізація мережі закладів дошкільної освіти різних типів, профілів та форм власності;

зміцнення та розвиток матеріально-технічної бази;

запровадження фінансової автономії закладів дошкільної освіти;

забезпечення економічних і соціальних гарантій для професійної самореалізації педагогічних працівників.

Основними завданнями підпрограмми є:

сприяння реалізації державної політики в галузі дошкільної освіти;

визначення основних напрямів діяльності органів виконавчої влади та місцевого самоврядування щодо розвитку дошкільної освіти;

визначення стратегії та практичних заходів щодо підтримки і розвитку існуючої системи дошкільної освіти та її ефективного функціонування;

поліпшення якості дошкільної освіти, розроблення механізму, що забезпечує її стабільний інноваційний розвиток;

оптимізація мережі закладів дошкільної освіти відповідно до освітніх потреб населення та демографічного прогнозування;

зміцнення матеріально-технічної бази закладів дошкільної освіти, вирішення питання їх фінансування;

програмно-методичне забезпечення діяльності закладів дошкільної освіти;

кадрове забезпечення закладів дошкільної освіти;

запровадження фінансової автономії закладів дошкільної освіти;

збереження та зміцнення здоров'я дітей дошкільного віку;

забезпечення якості й доступності дошкільної освіти як пріоритету освітньої політики в державі;

створення демократичної системи управління дошкільною освітою та підвищення статусу педагога - дошкільника;

запровадження нових форм організації дошкільної освіти, у тому числі й дистанційних;

реалізація Базового компонента дошкільної освіти як державного стандарту, чинних програм розвитку дітей дошкільного віку;

новлення змісту і запровадження новітніх технологій у дошкільній освіті;

впровадження в роботу закладів дошкільної освіти експериментальної та інноваційної діяльності, у тому числі інклузивної освіти, враховуючи досвід інших країн та кращих надбань вітчизняної педагогіки та психології;

створення експериментальних майданчиків з апробації освітніх технологій для роботи з дітьми, у тому числі старшого дошкільного віку;

зміцнення навчальної та матеріально-технічної бази закладів дошкільної освіти;

забезпечення інформатизації дошкільної освіти;

залучення засобів масової інформації до широкого інформування про кращі педагогічні напрацювання з питань розвитку, виховання та навчання дітей дошкільного віку в умовах роботи закладу дошкільної освіти та родини.

VII. Заходи щодо реалізації підпрограми

№ з/п	Заходи	Терміни виконання	Виконавці
3.1. Охоплення дітей дошкільною освітою			
3.2.1	Забезпечувати рівний доступ дітей до якісної дошкільної освіти	2021-2025	Управління освіти Міської ради міста Кропивницького
3.2.2	Продовжувати роботу з оптимізації мережі компенсуючих, комбінованих закладів дошкільної освіти, груп для дітей, які потребують корекції вад психічного, фізичного здоров'я, оздоровчої роботи з гнучким режимом дня залежно від потреб батьків конкретного району міста	2021-2025	Управління освіти Міської ради міста Кропивницького

№ з/п	Заходи	Терміни виконання	Виконавці
3.2.3	Продовжувати роз'яснювальну роботу серед батьків дітей п'яти років щодо значення дошкільної освіти у підготовці дітей до школи	2021-2025	Управління освіти Міської ради міста Кропивницького, директори ЗДО
3.2.4	Здійснювати контроль за електронною реєстрацію дітей у заклади дошкільної освіти	2021-2025	Управління освіти Міської ради міста Кропивницького
3.2.5	Збільшувати відсоток охоплення дітей віком від 3 до 6 років дошкільною освітою	2021-2025	Управління освіти Міської ради міста Кропивницького, директори ЗДО
3.2. Навчально-виховні програми закладів дошкільної освіти, науково-методичне забезпечення			
3.3.1	Надавати працівникам закладів дошкільної освіти дієву науково-методичну допомогу з питань реалізації чинних програм розвитку дітей дошкільного віку та організації освітнього процесу в закладах, використовувати різноманітні форми методичної роботи з педагогічними кадрами (конференції, семінари, семінари-практикуми, методичні об'єднання, тренінги, ділові ігри, конкурси, виставки, консультації, школи передового досвіду тощо)	2021-2025	Управління освіти Міської ради міста Кропивницького, Центр професійного розвитку педагогічних працівників
3.3.2	Надавати методичну допомогу педагогам в оформленні програм гурткових занять розвитку дітей дошкільного віку	2021-2025	Управління освіти Міської ради міста Кропивницького, Центр професійного розвитку педагогічних працівників
3.3.3	Вивчати та поширювати зарубіжний досвід, співпраці з міжнародними фондами і програмами у сфері професійного вдосконалення педагогів ЗДО, інформувати педагогічну громаду про зарубіжні освітні системи; сприяти участі педагогічних та науково-педагогічних працівників у заходах, що проводяться в країні та за кордоном	2021-2025	Управління освіти Міської ради міста Кропивницького, Центр професійного розвитку педагогічних працівників

№ з/п	Заходи	Терміни виконання	Виконавці
3.3. Матеріально-технічне забезпечення			
3.3.1	Утримання та розвиток матеріально-технічної бази ЗДО згідно з сучасними вимогами дошкільної освіти	2021-2025	Управління освіти Міської ради міста Кропивницького
3.3.2	Встановлення систем протипожежного захисту (автоматична пожежна сигналізація)	2021-2025	Управління освіти Міської ради міста Кропивницького
3.3.3	Модернізація ігрових та спортивних майданчиків закладів дошкільної освіти та приведення їх у відповідність до діючих санітарно-технічних норм	2021-2025	Управління освіти Міської ради міста Кропивницького
3.3.4	Заміна покриття підлоги у ігрових павільйонах на гумове	2021-2025	Управління освіти Міської ради міста Кропивницького

Підпрограма 4. Загальна середня освіта

I. Загальні положення

Підготовка підпрограми по загальній середній освіті міста Кропивницького зумовлена процесами модернізації національної системи освіти в Україні у відповідності до Національної стратегії розвитку освіти в Україні, Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», концепції «Нова українська школа».

Головною метою освіти міста є:

- всебічний розвиток дитини як особистості та найвищої цінності сучасного суспільства;
- забезпечення високого рівня якості освіти та освітньої діяльності.

Міська система освітніх закладів (початкова школа, гімназія, ліцей) повинна працювати, перебуваючи в постійному розвитку та модернізації, яку вимагає Нова українська школа, для забезпечення доступної якісної освіти. За своїми обсягами і розгалуженістю міська система у всіх своїх ланках узгоджена з кількісними показниками населення міста та його потребами в освітніх послугах.

Мережа освітніх закладів забезпечує диференційовані умови для задоволення освітніх потреб, усіх основних категорій їх споживачів: початкових шкіл, гімназій, ліцеїв та соціально незахищених родин, дітей-сиріт, дітей з особливими потребами тощо.

У результаті оптимізації мережі система освіти міста перейшла в новий стан, який супроводжується істотними позитивними змінами в її організації і змісті, адекватним вимогам суспільства, особистісним запитам громадян, потребам ринку праці.

Структурна складова сучасного освітнього середовища міста включає в себе 40 закладів загальної середньої освіти.

Формування мережі освітніх закладів, комплектування 1-х та 10-х класів проводиться відповідно до загальнодержавних нормативів, встановлених Міністерством освіти і науки України.

З метою забезпечення рівного доступу молоді до якісної освіти в місті застосовується індивідуальна, сімейна (домашня) форми навчання, екстернат, педагогічний патронаж.

II. Визначення проблем, на розв'язання яких спрямована підпрограма

На основі аналізу мережі закладів загальної середньої освіти міста й контингенту учнів, враховуючи завдання, передбачені Законом України «Про освіту», Концепцією реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» визначено основні проблемні питання, які потребують вирішення в рамках підпрограми у найближчі п'ять років: відсутність цілісної системи щодо забезпечення умов для впровадження реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа»; недостатність сформованості сучасного освітнього простору; недосконалість мережі закладів загальної середньої освіти та необхідність приведення типів закладів загальної середньої освіти у відповідність до вимог чинного законодавства; недостатність місць в окремих закладах загальної середньої освіти (окремих мікрорайонах) для забезпечення територіальної, фінансової і фізичної доступності освіти та граничних нормативів наповнюваності класів.

Фінансово-економічна нестабільність, соціальна розмежованість у суспільстві впливають на потреби нової якісної освіти. Реальна практика освіти міста мало узгоджена з європейськими нормами та стандартами. Проблемним залишається питання профільноті та якісного вивчення іноземних мов, предметів математичної галузі, питання безпечної користування Інтернетом під час проведення навчальних занять, наявності фільтрів, антивірусних програм та інших заходів безпечної доступу до мережі Інтернет.

III. Мета та основні завдання

Мета підпрограми.

Створення умов для запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» та забезпечення конституційного права на здобуття якісної і доступної повної загальної середньої освіти, що надасть можливість як створити «нову школу», так і умови для формування ключових компетентностей і наскрізних вмінь її випускника. Загальна спрямованість модернізації освіти міста полягає у необхідності привести її у відповідність з європейськими стандартами, потребами сучасного життя, цілеспрямовано орієнтувати на задоволення запитів жителів міста щодо якісної та доступної освіти;

піднесення ролі загальної середньої освіти в здатності молодого покоління, повноцінно жити і буди успішним у новому світі, адекватно реагувати на зміни, постійно самовдосконалюватися, бути конкурентоспроможним;

забезпечення рівного доступу до здобуття якісної загальноосвітньої профільної та допрофільної підготовки учнівської молоді;

забезпечення реалізації масштабного проєкту з вивчення іноземних мов та предметів математичної галузі.

Основні завдання підпрограми:

загальна середня освіта як найтривалиша і обов'язкова складова безпосередньої освіти вимагає радикальних змін, а саме:

досконале володіння іноземними мовами, предметами математичної галузі;

індивідуалізація та диференціація навчання, перехід на особистісно орієнтовані педагогічні технології;

забезпечення у ліцеях профільності навчання;

забезпечення наступності навчального змісту і вимог між початковою та основною школою, між основною та старшою школою, загальноосвітньою підготовкою за вимогами професійно-технічної та вищої освіти;

забезпечення впровадження нових Державних стандартів освіти;

якісне оновлення бібліотечних фондів освітніх закладів міста, в тому числі електронних підручників;

перетворення шкільних бібліотек у бібліотечно-інформаційні медіацентри, які б відповідали потребам в інформаційно-бібліографічному обслуговуванні всіх учасників освітнього процесу;

використання Інтернет ресурсів у навчанні;

дотримання принципів академічної добroчесності;

запобігання проявам дискримінації, булінгу в освітніх закладах.

VII. Заходи щодо реалізації підпрограми

№ з/п	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавці
4.1. Забезпечення рівного доступу дітей та молоді до якісної освіти			
4.1.1	Створити освітній простір для здобуття учнями повної загальної середньої освіти через різні форми навчання: денну, індивідуальну, дистанційну, екстернат, сімейне (домашнє) тощо	Постійно до 2022 року	Управління освіти, керівники закладів освіти
4.1.2	Задовольнити освітні потреби громадян, які належать до національних меншин та проживають на території міста	Постійно	Управління освіти, керівники закладів освіти
4.1.3	Створити умови для здобуття повної загальної середньої освіти учням, які переміщені з тимчасово окупованої території та районів проведення АТО, ООС	2021-2025	Управління освіти, керівники закладів освіти

№ з/п	Заходи	Терміни виконання	Виконавці
4.1.4	Створювати умови щодо впровадження нових Державних стандартів освіти	Постійно до 2022 року	Управління освіти, керівники закладів освіти
4.1.5	Оптимізувати мережу загальноосвітніх закладів з урахуванням освітніх запитів і потреб жителів мікрорайонів міста	Постійно до 2024 року	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.1.6	Забезпечувати повне охоплення навчанням дітей та підлітків шкільного віку	Постійно	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.1.7	Забезпечувати належні умови для поступової адаптації учнів 1-х, 5-х, 10-х класів до особливостей навчання в школі	Постійно	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.1.8	Організовувати консультпункти для учнів щодо підготовки до ДПА та ЗНО з іноземної мови, математики	2021 рік	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.1.9	Брати участь у Всеукраїнському інтерактивному конкурсі з англійської мови «Грінвіч»	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.1.10	Брати участь у Всеукраїнській інтерактивній грі «PAZZLE» з англійської мови	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.1.11	Брати участь у Міжнародному математичному конкурсі «Кенгуру»	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.1.12	Проводити міський етап Всеукраїнської учнівської олімпіади з англійської мови та математики	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.1.13	Залучати школярів до конкурсного відбору за «Програмою обміну майбутніх лідерів» (FLEX)	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.1.14	Залучати школярів до конкурсу «Headmasters and Headmistresses Conference» (HMC)	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.1.15	Забезпечити участь учнів в олімпіаді з іноземних мов, математики серед учнів 11 класів ліцеїв міста Кропивницького на кафедрі міжнародної економіки Центральноукраїнського національного технічного університету	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти

№ з/п	Заходи	Терміни виконання	Виконавці
4.1.16	Залучення школярів до участі у літніх мовних таборах	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.1.17	Проведення міського конкурсу «Всі пропори завітали до нас»	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.1.18	Сприяння проведенню в освітніх закладах міста тижнів англійської мови, розважально-пізнавальних ігор, дебатів, круглих столів, книжкових виставок-презентацій, фотовиставок, вечорів англійської поезії, тижнів математичної освіти та грамотності тощо	2021-2025	Управління освіти, МЦПРПП, керівники закладів освіти
4.1.19	Електронна реєстрація до першого класу	2021-2025	Управління освіти, керівники закладів освіти
4.2. Профільне навчання			
4.2.1	Проводити діагностичні дослідження щодо вибору молоддю профілю навчання	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.2.2	Аналізувати ефективність використання інваріантної та варіативної складових робочих навчальних планів на вивчення предметів профільного циклу	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.2.3	Впроваджувати в освітніх закладах допрофільне навчання шляхом розширення мережі факультативів, спецкурсів, гуртків тощо	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.2.4	Розширювати мережу класів з поглиблого вивчення окремих навчальних предметів в гімназіях, ліцеях	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.2.5	Здійснювати моніторинг щодо відстеження ефективності системи профільного навчання	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.2.6	Проводити місячник профорієнтації «Якісна профільна освіти – кожній дитині»	2021 - 2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
1.2.7	Продовжити реалізацію проекту «Стратегія фірми», завдяки якому спільно з Кіровоградською (Кропивницькою) регіональною торгово-промисловою палатою щорічно проводяться бізнес-турніри», які сприяють вихованню успішного бізнес-мислення	2021 - 2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти

№ з/п	Заходи	Терміни виконання	Виконавці
4.2.6	Забезпечити високий рівень технічного та кадрового забезпечення дистанційної форми освіти (у разі запровадження)	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.2.7	Забезпечити функціонування електронної реєстрації до десятого класу	2021-2025	Управління освіти, керівники закладів освіти
4.3. Шкільна бібліотека			
4.3.1	Створювати єдину інформаційно-ресурсну базу даних діяльності шкільних бібліотек	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.3.2	Брати участь у фахових конкурсах	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.3.3	Сприяти створенню електронних каталогів фондів шкільних бібліотек та електронних підручників	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.3.4	Комплектувати електронні версії художньої та довідкової літератури	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.3.5	Здійснювати поступову заміну підручників та оновлювати фонд художньої літератури з урахуванням навчальних програм нових Державних стандартів освіти	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.3.6	Забезпечувати бібліотеки освітніх закладів оргтехнікою та сучасною комп’ютерною технікою з підключенням до мережі Інтернет	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти
4.3.7	Здійснювати поступову заміну та оновлення стелажів, книжкових шаф, поличок та інших меблів для обладнання шкільної бібліотеки	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, керівники закладів освіти

Підпрограма 5. Позашкільна освіта

I. Загальні положення

Позашкільна освіта є невід'ємним складником системи освіти, визначеної Конституцією України, законами України "Про освіту", "Про позашкільну освіту", і спрямована на розвиток здібностей дітей та молоді у сфері освіти, науки, культури, фізичної культури і спорту, технічної та іншої творчості, здобуття ними первинних професійних знань, вмінь і навичок, необхідних для їх соціалізації, подальшої самореалізації та професійної діяльності.

Позашкільну освіту вихованці, учні та слухачі здобувають у закладах позашкільної освіти комунальної форми власності територіальної громади міста Кропивницького та інших суб'єктах освітньої діяльності, що працюють за програмами позашкільної освіти.

Заклади позашкільної освіти (далі – ЗПО) організовують роботу з вихованцями, учнями і слухачами за різними напрямами позашкільної освіти: художньо-естетичним, туристсько-краєзнавчим, еколого-натуралістичним, науково-технічним, дослідницько-експериментальним, фізкультурно-спортивним або спортивним, військово-патріотичним, бібліотечно-бібліографічним, соціально-реабілітаційним, оздоровчим, гуманітарним.

Новий Закон України "Про освіту" створив юридичне підґрунтя для системної трансформації позашкільної освіти: визначено позашкільну освіту як складову системи освіти, закріплено можливість визнання та врахування результатів навчання в закладах позашкільної освіти, закріплено фінансову і академічну автономію ЗПО. Це дає можливість переходу на нові моделі позашкільної освіти до діяльності на принципах гнучкості, динамічності, відкритості та максимальної доступності.

Підпрограма розрахована на весь період з 2021 до 2025 року, враховує вікові та індивідуальні особливості здобувачів. Основні завдання позашкільної освіти нашого міста спрямовані на виховання громадянина України, вільний розвиток особистості та формування соціально-громадського досвіду.

Позашкільні заклади працюють в тандемі із закладами загальної середньої, професійної (професійно-технічної) освіти. Як складова безперервної освіти позашкільна освіта відповідає сучасним вимогам і є перспективною в розвитку освітньої галузі міста.

Для максимального врахування прав дитини, її здібностей, потреб, інтересів, реалізації принципу дитиноцентризму в закладах позашкільної освіти підтримується максимально психологічно комфортне середовище, що реалізується за допомогою постійної системної роботи.

Позашкільна освіта міста залишається для дітей та юнацтва важливою сходинкою в духовному, моральному, інтелектуальному розвитку. Сьогодні в системі позашкільної освіти міста функціонує 5 закладів позашкільної освіти та 20 центрів естетичного виховання при закладах загальної середньої освіти за різними профілями навчально-виховної роботи, в яких виховується та творчо розвивається понад 50 % учнівської молоді міста.

II. Визначення проблем, на розв'язання яких спрямована підпрограма

Існує проблема щодо необхідності зміни та модернізації застарілого матеріально-технічного оснащення ЗПО, потребує оновлення та осучаснення матеріально-технічна, навчально-методична база, зміст освітніх програм має бути орієнтований на новітні потреби дітей та учнівської молоді. Недостатньо сформована сучасна цілісна модель реалізації її основних напрямів щодо формування ключових компетентностей дітей та молоді для їх успішної

самореалізації у житті, навчанні та праці. Не створено в повній мірі в ЗПО сучасне освітнє середовище. Недостатньо сформовано сучасну цілісну модель реалізації основних напрямів позашкільної освіти для формування ключових життєвих компетентностей.

III. Мета та основні завдання

Метою підпрограми є створення умов для розвитку здібностей та обдарувань вихованців, учнів і слухачів за напрямами позашкільної освіти, здобуття ними первинних професійних знань, вмінь, навичок та життєвих компетентностей, необхідних для їх соціалізації, подальшої самореалізації та/або професійної діяльності.

Підпрограма має визначити основні напрями діяльності органів виконавчої влади та місцевого самоврядування щодо збереження та розвитку мережі позашкільних закладів.

Функціонування системи позашкільної освіти буде ефективною у разі вирішення таких завдань:

- збереження, удосконалення та розвиток мережі закладів позашкільної освіти;
- зміцнення матеріально-технічної бази закладів позашкільної освіти;
- створення умов для доступності дітей і молоді до якісної позашкільної освіти;
- підвищення рівня навчального, навчально-методичного та науково-методичного забезпечення діяльності позашкільних навчальних закладів;
- вивчення проблемних питань щодо виховання молоді за сучасних соціальних умов;
- поглиблення міжнародного співробітництва з питань позашкільної освіти.

Основні завдання:

- формування світогляду та системи ціннісних орієнтацій дітей, національно-патріотичне виховання;
- виявлення, підтримка та розвиток обдарованих дітей; фізичний, емоційний та інтелектуальний розвиток особистості; здійснення профорієнтаційної роботи;
- впровадження допрофесійної підготовки;
- профілактика бездоглядності, безпритульності та правопорушень;
- розвиток профільного та інклузивного навчання;
- впровадження STEM-освіти.

Розв'язання цих завдань забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині, а саме:

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися іноземними мовами;
- компетентності у галузях природничих наук;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;

- соціальні компетентності, пов'язані з ідеями свободи, рівності, прав людини, здорового способу життя;
- культурна компетентність;
- фінансова грамотність;
- інші компетентності, передбачені стандартом освіти.

VII. Заходи щодо реалізації підпрограми

№ з/п	Зміст заходу	Термін виконання	Відповіальні виконавці
5.1	Забезпечити збереження та розвиток мережі закладів позашкільної освіти, створення умов для їх функціонування	2020-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи
5.2	Сприяти зміщенню матеріально-технічної бази ЗПО шляхом придбання обладнання та забезпечити розвиток гурткової роботи за різними напрямами позашкільної освіти	2020-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи
5.3	Забезпечити впровадження оновленої програмно-методичної бази позашкільної освіти	2020-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи
5.4	Проводити аналіз стану навчально-виховного процесу та рівня розвитку учнів відповідно до завдань позашкільної освіти	2020-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи
5.5	Сприяти організації співробітництва з різними соціальними інституціями у вихованні дітей та підлітків	2020-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи
5.6	Забезпечити належний рівень національно-патріотичного виховання учнів міста Кропивницького шляхом проведення освітніх заходів, націлених на піднесення престижу української мови, культури, історичної пам'яті, інтеграції патріотичного виховання в освітній процес	2020-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи
5.7	Використовувати у роботі з талановитою молоддю сучасне обладнання та інші матеріально-технічні ресурси	2020-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи працівники ПНЗ
5.8	Організовувати дозвілля дітей під час канікул, новорічних та різдвяних свят	2020-2025	працівники ПНЗ
5.9	Організовувати участь вихованців у Всеукраїнських, міжнародних очно-заочних, інтерактивних конкурсах учнівської творчості, турнірах, змаганнях	2020-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи

№ з/п	Заходи	Терміни виконання	Виконавці
5.10	Здійснювати моніторинг інтересів та запитів учнів з метою уdosконалення мережі гуртків, клубів, які діють на базі ЗПО	2020-2025	працівники ПНЗ
5.11	Залучати учнів до процесу державно-громадського управління освітою, формувати їх громадянські та соціальні компетентності	2020-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи
5.12	Сприяти співробітництву з міжнародними освітніми установами, фондами та організаціями	2020-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи
5.13	Розвивати мережу таборів відпочинку з денним перебуванням дітей та мовних таборів на базі закладів освіти міста Кропивницького	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи
5.14	Проводити майстер-класи, вебінари, консультації для керівників гуртків різних напрямів	2021-2025	МЦПРПП
5.15	Ознайомлювати педагогічних працівників ЗПО з науковими статтями, фаховими виданнями, сучасними науково-методичними посібниками	2021-2025	МЦПРПП
5.16	Співпрацювати з Благодійним Фондом «Щаслива лапа» та залучати ЗПО до онлайн та офлайн заходів	2021-2025	МЦПРПП
5.17	Сприяти участі керівників гуртків у конкурсах фахової майстерності	2021-2025	МЦПРПП
5.18	Надавати консультативну підтримку керівникам гуртків щодо участі вихованців у конкурсах різних рівнів	2021-2025	МЦПРПП
5.19	Організовувати проведення конкурсів «Новорічна композиція» «Український сувенір» «Моя Батьківщина - Україна» «Космічні фантазії» «Знай і люби свій край» «Молодіжна палітра» «Моя Україно!»	2021-2025	МЦПРПП
5.20	Залучати заклади позашкільної освіти до участі у Всеукраїнському конкурсі рукописів навчальної літератури	2021-2025	МЦПРПП
5.21	Забезпечувати функціонування електронної реєстрації у заклади позашкільної освіти	2021-2025	Управління освіти, ЗПО
5.22	Проводити міський пісенний члендж української патріотичної пісні «Пісня – душа народу» #ПісеннаСлаваУкраїни	2021-2025	Управління освіти, МЦПРПП ЗЗСО

№ з/п	Заходи	Терміни виконання	Виконавці
5.23	Проводити міський челендж з нагоди відзначення річниці заснування міста «KropLifeStory» #KropLifeStory	2021-2025	Управління освіти, МЦПРПП ЗЗСО
5.24	Проводити міський челендж для випускників «Останній шкільний ВАЛЬС» #kroplastbell #Останній_Дзвоник	2021-2025	Управління освіти, МЦПРПП ЗЗСО
5.25	Проводити міський челендж з нагоди Дня вишиванки #Всесвітній_День_Вишиванки	2021-2025	Управління освіти, МЦПРПП ЗЗСО
5.27	Проводити міський челендж з нагоди Дня пам'яті та примирення #istoriyukolin	2021-2025	Управління освіти, МЦПРПП ЗЗСО
5.28	Проводити міський челендж з нагоди Дня писемності #Я_письменний_Я_освічений	2021-2025	Управління освіти, МЦПРПП ЗЗСО

Підпрограма 6. Освіта осіб з особливими освітніми потребами

I. Загальні положення

Національною стратегією реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017–2026 роки, схваленою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 09 серпня 2017 року № 526-р, визначені, зокрема, умови для реалізації праваожної дитини на виховання в сім'ї та забезпечення пріоритету сімейних форм влаштування дитини.

Інклюзивне навчання дає можливість отримати освіту учням з особливими освітніми потребами, які перебувають у освітньому середовищі за місцем проживання. За останні роки в системі спеціальної освіти дітей з особливими освітніми потребами на національному рівні відбулися якісні зміни, а саме забезпечення рівного доступу до якісної освіти дітям з особливими освітніми потребами шляхом організації їх навчання у закладах освіти на основі застосування особистісно орієнтованих методів навчання, з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності та розвитку таких дітей. Визначення оптимальних шляхів і засобів впровадження інклюзивного навчання ґрунтуються на основі відповідного нормативно-правового, навчально-методичного, кадрового, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення.

II. Визначення проблем, на розв'язання яких спрямована підпрограма

На сьогодні актуальними залишаються проблеми розробки навчально-методичного забезпечення з питань освіти дітей з особливими освітніми потребами, ранньої діагностики та корекції, соціальної реабілітації, надання освітніх послуг, подальше працевлаштування та соціально-психологічний супровід осіб із особливими освітніми потребами, альтернативного

дистанційного навчання та підготовки висококваліфікованих кадрів; недостатній рівень охоплення спеціальною допомогою дітей з особливими освітніми потребами; неготовність закладів освіти до навчання дітей з особливими освітніми потребами.

III. Мета та основні завдання підпрограми

Мета підпрограми:

визначення пріоритетів державної політики у сфері освіти в частині забезпечення конституційних прав і державних гарантій дітям з особливими освітніми потребами;

створення умов для удосконалення системи освіти та соціальної реабілітації дітей з особливими освітніми потребами, у тому числі з інвалідністю, шляхом упровадження інноваційних технологій, зокрема, інклюзивного навчання;

створення інноваційної моделі навчально-реабілітаційного закладу освіти, здатного забезпечити умови для особистісного розвитку, творчої самореалізації та соціалізації дитини з особливими освітніми потребами;

формування нової філософії суспільства щодо позитивного ставлення до дітей та осіб з особливими потребами.

Основні завдання підпрограми:

удосконалення науково-методичного, фінансового забезпечення, орієнтованого на впровадження інклюзивного навчання;

застосування інноваційних освітніх технологій в контексті форм інклюзивного підходу та моделей надання спеціальних освітніх послуг для дітей з особливими освітніми потребами, в тому числі з інвалідністю;

розвиток освітньо-розвивального середовища для дітей з особливими освітніми потребами шляхом забезпечення психолого-педагогічного та соціального супроводу;

впровадження інклюзивної моделі навчання у закладах освіти з урахуванням запиту суспільства;

забезпечення доступу до соціального середовища та навчальних приміщень, розроблення та використання спеціального навчально-дидактичного забезпечення, реабілітаційних засобів навчання;

залучення батьків дітей з особливими освітніми потребами до участі у навчально-реабілітаційному процесі з метою підвищення його ефективності.

VII. Заходи щодо реалізації підпрограми

№ з/п	Зміст заходу	Термін виконання	Відповідальні виконавці
6.1.	Запроваджувати інклюзивне навчання шляхом створення інклюзивних класів та груп при ЗЗСО та ЗДО	Щороку до Вересня 2021 - 2025	Управління освіти та його структурні підрозділи

№ з/п	Заходи	Терміни виконання	Виконавці
6.2	Здійснювати супровід дітей з особливими освітніми потребами та надавати консультивно-методичну допомогу батькам (особам, які їх замінюють), педагогам, працівникам соціально-педагогічних служб з питань виховання та навчання дітей з особливими освітніми потребами та девіантною поведінкою	Щороку до вересня 2021 - 2025	ІРЦ
6.3	Розробити та систематично проводити навчальні семінари для педагогів закладів освіти з питань навчання та виховання дітей з особливими освітніми потребами	Щороку до вересня 2021 - 2025	ІРЦ ЦПРПП
6.4	Співпрацювати з закладами професійно-технічної освіти щодо подальшого навчання дітей з особливими освітніми потребами	Щороку 2021 - 2025	Управління освіти, керівники закладів освіти
6.5	Сприяти забезпечення доступності здобуття професійно-технічної освіти дітям з особливими освітніми потребами на базі ПТУ	До 2025	Управління освіти
6.6	Здійснювати реабілітацію дітей з особливими освітніми потребами відповідно до індивідуальних програм	До 2025	Управління освіти та його структурні підрозділи
6.7	Створювати архітектурну безбар'єрність та доступність в закладах освіти міста для дітей з особливими освітніми потребами	До 2025	Управління освіти та його структурні підрозділи
6.8	Організовувати індивідуальне навчання (педагогічний патронаж) для дітей з особливими освітніми потребами	Щороку	Управління освіти, керівники закладів освіти
6.9	Вести реєстр дітей, які пройшли комплексну оцінку і перебувають на обліку в інклюзивно-ресурсних центрах міста Кропивницького	Щороку	ІРЦ
6.10	Здійснювати співпрацю з громадськими організаціями, які сприяють соціальному розвитку дітей, що прибули з території проведення операції Об'єднаних сил та молоді з інвалідністю	До 2025	Управління освіти, керівники закладів освіти
6.1.1	Запроваджувати проведення дистанційних курсів для вчителів «Основи формування готовності вчителів до інклюзивного навчання учнів початкової школи»	Щороку	ІРЦ
6.1.2	Забезпечувати доступ до соціального середовища. Розробити та реалізувати проект для дітей з особливими освітніми потребами «Кімната соціальної інтеграції»	Щороку	ІРЦ

Підпрограма 7. Професійний розвиток педагогічних працівників

I. Загальні положення

Запорукою успіху функціонування системи педагогічної освіти є її безперервність. Сучасне суспільство потребує нової якості освіти, що можливо досягти лише шляхом реформ. На новий якісний рівень за таких умов має вийти професіоналізм педагога. У компонентній формулі Нової української школи провідне місце відводиться педагогу нової формациї, що перебуває в авангарді суспільних перетворень: умотивованому, компетентному, кваліфікованому, який має академічну свободу й розвивається професійно впродовж життя. Важливим фактором забезпечення безперервності педагогічної освіти є формування потреби у вчителя до підвищення фахового рівня та самоосвіти.

Для ефективного провадження освітньої діяльності в умовах реформування системи загальної середньої освіти важливого значення набуває право вчителя на академічну свободу у виборі форм і методів самоосвітньої діяльності.

Відповідно до потреб часу збільшується кількість та урізноманітнюються форми післядипломної педагогічної підготовки, змінюється і сам механізм підвищення кваліфікації. Це передбачає отримання інформації щодо реформ, які відбуваються в освітній галузі, ознайомлення зі змінами в нормативній базі, поглиблення знань про сучасні методики викладання, їх практичну спрямованість, взаємозв'язок між вчительськими спільнотами та обмін досвідом. Однією з форм розвитку професійної компетентності вчителя, пошуку й заохочення творчо працюючих педагогів є проведення конкурсу фахової майстерності «Учитель року».

II. Визначення проблем, на розв'язання яких спрямована підпрограма

Підвищення фахового рівня педагогів шляхом визначення траєкторії їх професійного розвитку.

III. Мета та основні завдання підпрограми

Мета підпрограми:

сприяння підвищенню професійного розвитку педагогічних працівників;

надання консультивативної допомоги щодо проведення супервізії, розроблення документів закладів освіти;

підготовка й підтримка компетентного педагога.

Основні завдання підпрограми:

створення умов для безперервного фахового росту педагогічних працівників;

зростання ролі самоосвіти на різних рівнях: шкільному, міському, обласному, регіональному;

впровадження в освітній процес інноваційних технологій, які забезпечують високу цифрову компетентність педагогів;

впровадження в освітній процес технологій дистанційного та змішаного навчання.

VII. Заходи щодо реалізації підпрограми

№ з/п	Зміст заходу	Термін виконання	Відповідальні виконавці
7.1. Кредитно-модульні, спеціальні та дистанційні системи підвищення кваліфікації			
7.1.1	Удосконалювати систему роботи з новопризначеними керівниками закладів загальної середньої, дошкільної та позашкільної освіти	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, МЦПРПП
7.1.2	Забезпечити участь педагогів у конкурсі «Учитель року» та інших фахових конкурсах згідно з наказами МОН	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, МЦПРПП, керівники навчальних закладів
7.1.3	Поповнювати банк даних підвищення кваліфікації педагогічних працівників	2021-2025	МЦПРПП, структурні підрозділи управління освіти
7.1.4	Створювати умови для забезпечення якості підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації педагогічних працівників відповідно до оновлених структури і змісту державних стандартів професійної освіти	2021-2025	МЦПРПП, структурні підрозділи управління освіти
7.1.5	Постійно поновлювати банк даних з адресами перспективного педагогічного досвіду закладів освіти міста	2021-2025	МЦПРПП, структурні підрозділи управління освіти
7.1.6	Знайомити педагогів міста з нормативно-законодавчою базою та змістом інноваційної діяльності шляхом проведення семінарів, практикумів, тренінгів, вебінарів, майстер-класів, онлайн нарад тощо	2021-2025	МЦПРПП, структурні підрозділи управління освіти
7.1.7	Організувати роботу вчителів з метою вивчення інноваційних технологій, технологій дистанційного та змішаного навчання, впровадження їх в практику роботи шляхом проведення різних форм консультативної підтримки	2021-2025	МЦПРПП, структурні підрозділи управління освіти, керівники закладів
7.1.8	Сприяти організації підвищення фахового рівня педагогів за різними формами здобуття освіти, в тому числі з використанням технологій дистанційного навчання: - надавати системну консультативну допомогу в організації і виборі тем та змісту самоосвітньої роботи	2021-2025	МЦПРПП, структурні підрозділи управління освіти

№ з/п	Зміст заходу	Термін виконання	Відповідальні виконавці
7.1.9	Продовжити практику презентації педагогічного досвіду в закладах освіти після проходження курсів підвищення кваліфікації педагогічними працівниками	2021-2025	Керівники закладів
7.1.10	Впроваджувати ідеї гуманної педагогіки Василя Сухомлинського в освітній процес та сучасну систему інклюзивного навчання	2021-2025	МЦПРПП, структурні підрозділи управління освіти
7.1.11	З метою забезпечення неперервності педагогічної освіти сприяти участі педагогів в заходах шкільного, міського, обласного, регіонального рівнів	2021-2025	МЦПРПП, структурні підрозділи управління освіти
7.1.12	Здійснювати консультивну підтримку щодо формування професійно-педагогічної та соціально-психологічної культури педагогічних працівників через різні форми їх організації	2021-2025	МЦПРПП, структурні підрозділи управління освіти, керівники закладів
7.1.13	Активізувати роботу методичних кабінетів дошкільних навчальних закладів: проводити різні форми інтерактивної взаємодії дорослих суб'єктів освітнього процесу, а саме: майстер-класи, тренінги, практикуми, мозкові штурми, рольові й ділові ігри тощо, в тому числі із застосуванням Інтернет-ресурсів	2021-2025	Керівники ЗДО
7.1.14	Надавати консультивну допомогу педагогам в оформленні програм гурткових занять розвитку дітей дошкільного віку	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи, МЦПРПП

7.2. Консультивна підтримка педагогічних працівників щодо формування належного рівня математичної компетентності

7.2.1	Розробити практичний інструментарій щодо використання міжпредметних зв'язків математики з іншими навчальними предметами	2021-2025	МЦПРПП
7.2.2	Організувати проведення: <ol style="list-style-type: none"> 1) математичних квестів, майстер-класів, семінарів, тренінгів для вчителів математики; 2) тренінгів для вчителів початкових класів та вихователів закладів дошкільної освіти із застосуванням легоматематики в освітньому процесі; 3) тренінгу для вчителів «Математичний інтенсив»; 4) проекту «Міняю школу»; 5) курсу для директорів «Фінансово-економічна діяльність ЗО: від теорії до практики» 	2021-2025	Управління освіти, МЦПРПП, ЦБ

№ з/п	Зміст заходу	Термін виконання	Відповідальні виконавці
7.2.3	Створити каталог освітніх ресурсів з вивчення математики	2021-2025	МЦПРПП
7.2.4	Сприяти проведенню флешмобу "Математика в житті"	2021-2022	МЦПРПП
7.2.5	Створити банк дистанційних уроків для підготовки учнів до складання ДПА, ЗНО з математики	Протягом року	МЦПРПП
7.2.6	Сприяти участі вчителів математики у конкурсі фахової майстерності	2021-2025	консультанти МЦПРПП
7.2.7	Сприяти участі вчителів математики в STEM-проектах	2021-2025	консультанти МЦПРПП

Підпрограма 8. Цифрова трансформація системи освіти

I. Загальні положення

Програма інформатизації системи освіти м. Кропивницького на 2021 – 2025 роки (далі – підпрограма) визначає основні засади реалізації політики у сфері інформатизації. Відповідно до чинного законодавства підпрограма розроблена як складова Національної програми інформатизації України та регіональної програми інформатизації Кіровоградської області "Електронна Кіровоградщина" з урахуванням її завдань та визначає комплекс пріоритетних завдань щодо інформаційного, організаційно-технічного, нормативно-правового забезпечення діяльності закладів освіти, їх соціально-економічного розвитку шляхом упровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій (далі – ІКТ).

Підпрограма також враховує положення щодо напрямів публічної політики в Україні, які знайшли відображення у законах України "Про доступ до публічної інформації", "Про публічні закупівлі", "Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах", Указі Президента України від 12 січня 2015 року № 5/2015 "Про Стратегію сталого розвитку "Україна – 2020", постанові Верховної Ради України від 31 березня 2016 року № 1073-VIII "Про Рекомендації парламентських слухань на тему "Реформи галузі інформаційно-комунікаційних технологій та розвиток інформаційного простору України", постанові Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2016 року № 294 "Про затвердження Програми діяльності Кабінету Міністрів України", розпорядженні Кабінету Міністрів України від 15 травня 2013 року № 386-р "Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні".

В процесі реалізації підпрограми вирішуватимуться завдання щодо створення умов для реалізації освітнього процесу, орієнтованого на інтереси здобувачів освіти, спрямованого на розвиток інформаційного суспільства, відкритого та прозорого публічного управління, здійснення економічної діяльності на засадах результативності та ефективності, створення умов для розвитку як самої інфраструктури інформатизації, так і забезпечення сталого інноваційного розвитку закладів освіти в цілому.

Завдання підпрограми цифрової трансформації враховують наступні напрямки: нормативно-правове, організаційне та методичне забезпечення інформатизації в закладах освіти м. Кропивницького; розвиток інформаційної інфраструктури системи освіти м. Кропивницького; інформаційне забезпечення щодо питань, пов'язаних із системою освіти м. Кропивницького.

ІІ. Визначення проблем, на розв'язання яких спрямована підпрограма

Цифрова трансформація освіти – це створення і використання інформаційних технологій для підвищення ефективності видів діяльності, що здійснюються в системі освіти.

Основне завдання цифрової трансформації освіти – впливати на виконувані види діяльності таким чином, щоб досягати поставлених цілей із меншими затратами ресурсів (часових, матеріальних, фінансових тощо).

Цифрова трансформація полягає в тому, щоб:

- полегшити доступність знань та інформації для кожного здобувача освіти;
- сприяти розвитку індивідуальних та творчих здібностей особистості усіх учасників системи освіти м. Кропивницького;
- забезпечити стійке прагнення особистості до співпраці, обміну знаннями та інформацією;
- дати змогу підвищити кваліфікацію протягом періоду активної діяльності педагогічних працівників;
- активізувати використання в цілях освіти, самоосвіти та творчості засоби та можливості дистанційного навчання та інформаційного забезпечення на базі інструментарію сучасних інформаційних систем освіти, використовуючи для цього інформаційні можливості Інтернет-технологій.

Цифрова трансформація освіти м. Кропивницького покликана забезпечити реалізацію таких принципів освіти, як відкритість, гнучкість, фундаментальність, неперервність.

Виконання завдань цифрової трансформації здійснюється за такими ключовими напрямками:

- удосконалення інформаційно-телекомунікаційної інфраструктури закладів освіти;
- розвиток системи електронних інформаційних ресурсів;
- створення мережі закладів освіти та локальних обчислювальних мереж, забезпечення функціонування існуючих систем.

Невирішеними є наступні проблеми:

- велика питома вага морально застарілої комп’ютерної техніки (списання старого обладнання, організація технічного обслуговування НКК);
- створення умов для збереження техніки та забезпечення вільного доступу до неї користувачів;
- відсутність STEM лабораторій в закладах освіти міста Кропивницького не дає можливості повною мірою реалізувати інноваційні проєкти;
- збільшення проблем та ризиків, пов’язаних із захистом персональних даних;
- відсутність типових технічних рішень щодо створення автоматизованих систем обробки інформації стримує розвиток інформаційних систем закладів освіти.

В завданнях на 2021 - 2025 роки необхідно передбачити проведення систематичних профілактичних робіт для засобів інформатизації, оновлення застарілої комп’ютерної техніки, придбання ліцензійного програмного забезпечення, виділення коштів для проведення систематичного обслуговування комп’ютерної техніки.

III. Мета та основні завдання підпрограми

Метою підпрограми є забезпечення доступу учасників освітнього процесу до процесів формування інформаційного суспільства через упровадження інноваційних підходів, інструментів та технологій, інших сучасних інформаційно-комп’ютерних технологій шляхом розвитку інфраструктури відкритих даних, телекомуникаційного середовища та забезпечення рівності учасників освітнього процесу незалежно від місця їх проживання в дотриманні їх конституційних прав.

Досягнення мети передбачається через:

- врахування основних напрямів соціально-економічного розвитку громади, Національної програми інформатизації, Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні, Стратегії сталого розвитку "Україна – 2020", Стратегії розвитку Кіровоградської області та узгодження з ними пріоритетів інформатизації системи освіти міста Кропивницького;
- реалізацію завдань на 2021 – 2025 роки за принципами спадковості, поступовості та безперервності;
- сприяння розвитку нормативно-правової бази у сфері створення, розповсюдження й використання інформаційних ресурсів, а також надання електронних послуг;
- забезпечення організаційних і фінансових зasad для реалізації завдань та заходів;

– здійснення перерозподілу та концентрації ресурсів на користь найбільш актуальних і результативних напрямів інформатизації за результатами моніторингу виконання завдань;

– надання пріоритету завданням інформатизації, що передбачають використання відкритого коду (вільне програмне забезпечення).

Основні завдання підпрограми:

Забезпечення засвоєння та удосконалення знань, умінь та навичок використання інформаційно-комунікаційних технологій на належному рівні здобувачами освіти, вчителями та керівниками загальноосвітніх навчальних закладів;

підготовка педагогів до використання онлайн платформ, сучасних мультимедійних навчальних посібників через підвищення комп'ютерної та Інтернет-грамотності;

розвиток системи заходів щодо удосконалення дистанційного освітнього процесу в закладах освіти м. Кропивницького;

впровадження сучасних моделей навчального процесу і дистанційних форм підвищення кваліфікації;

використання сучасних інформаційних технологій управління у навчальних закладах;

поновлення та доукомплектування комп'ютерних класів і навчальних кабінетів комп'ютерною технікою.

VII. Заходи щодо реалізації підпрограми

№з/п	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавці
8.1. Комп'ютеризація закладів			
8.1.1	Поповнити інформаційну базу даних про наявність програм навчального призначення (ПНП) та їх характеристик	2021-2025	Управління освіти та структурні підрозділи
8.1.2	Підвищити ефективність навчання вчителів-предметників методам практичного застосування інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі (офлайн та дистанційному)	щорічно	Управління освіти та структурні підрозділи
8.1.3	Проводити семінари – практикуми для вчителів різних предметів з проблеми «Використання сучасних ІК - технологій в освітньому процесі», матеріали розміщувати на веб сайті ЦПРП	щорічно	Управління освіти та структурні підрозділи
8.1.4	Продовжити проведення методичних заходів популяризації та підвищенню ефективності використання ІКТ: <ul style="list-style-type: none"> - фестиваль "ІКТ в освітньому процесі Нової української школи"; - створення системи уроків педагогів міста різних фахів на платформі PADLET - професійний марафон «Вчитель онлайн» 	2021-2025	Управління освіти та структурні підрозділи

№з/п	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавці
8.1.5	Продовжувати роботу щодо використання можливостей інформаційних технологій для організації дистанційного навчання дітей з особливими потребами, дітей, які не відвідують навчальні заклади за станом здоров'я, обдарованих дітей	щорічно	Управління освіти та структурні підрозділи
8.1.6	Активізувати співпрацю управління освіти, МЦПРПП з Кіровоградським обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти щодо впровадження та використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі	щороку	Управління освіти та структурні підрозділи
8.1.7	Оновлювати електронну базу програмного забезпечення різних навчальних предметів та розміщувати їх на сайті МЦПРПП	щорічно	Управління освіти та структурні підрозділи
8.1.8	Продовжувати забезпечення підвищення кваліфікації керівників загальноосвітніх навчальних закладів з питань використання сучасних інформаційних технологій в освітньому процесі та управлінській діяльності	2021 - 2025	Управління освіти та структурні підрозділи
8.2. Інформаційний простір освіти			
8.2.1	Провести щорічну інвентаризацію інформаційних та програмно-технічних ресурсів закладів та установ освіти з урахуванням вимог нормативно – правових актів з використанням комп’ютерних програм	щороку	Управління освіти та структурні підрозділи
8.2.2	Забезпечити впровадження пілотних проектів системи інформаційно – аналітичного забезпечення	2021 - 2025	Управління освіти та структурні підрозділи
8.2.3	Підтримувати безперебійне функціонування існуючих інформаційних систем	щороку	Управління освіти та структурні підрозділи
8.2.4	Придбати засоби інформатизації, удосконалити локальні мережі закладів та установ освіти	2021 - 2025	Управління освіти та структурні підрозділи
8.2.5	Продовжити співпрацю з засобами масової інформації для забезпечення умов формування медійного простору освіти міста	щороку	Управління освіти та структурні підрозділи
8.2.6	Оприлюднити в різних типах ЗМІ кращий досвід роботи закладів освіти міста, досягнення педагогів, учнів у олімпіадах, спортивних змаганнях, конкурсах тощо	щорічно	Управління освіти та структурні підрозділи
8.2.7	Розвивати інформаційно-освітнє середовище закладів освіти міста Кропивницького: участь в проектах «Єдина школа», «Моя школа», GOOGLE SUITE та інших, які дають можливість реалізовувати дистанційну освіту в різних її формах	постійно	Управління освіти та структурні підрозділи

№з/п	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавці
8.2.8	<p>Розширити освітні послуги в мережі Інтернет, якими можуть користуватися мешканці м. Кропивницького:</p> <ul style="list-style-type: none"> – електронна реєстрація в дошкільні заклади, перші класи закладів загальної середньої освіти, гуртки закладів позашкільної освіти; – освітня карта м. Кропивницького; – оновлення інформації на сайтах закладів освіти в розділі «Інформаційна відкритість» 	постійно	Управління освіти та структурні підрозділи заклади освіти
8.2.9	<p>Продовжити використання комп'ютерних програм, систем керування базами даних закладами освіти м. Кропивницького для підготовки та надання звітності, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> – комп'ютерна програма «КУРС: Школа» для загальноосвітніх навчальних закладів та її складові - «КУРС: Школа +» для місцевих органів управління освітою (відділи, управління, департаменти освіти районних та міських органів влади) і «КУРС: Сайт» для автоматизації передачі даних на WEB-портали верхнього рівня. Дозволяє автоматизувати і якісно керувати навчальними процесами. Генерує обов'язкові форми звітності ЗНЗ-1 і 83-РВК, затверджені наказом № 766 МОНМС України від 02.07.2012 року, форму статистичної звітності 77-РВК; – портал ІСУО – інформаційна система управління освітою. Приймає і консолідує дані із загальноосвітніх навчальних закладів, генерує обов'язкові форми звітності 76-РВК і 83-РВК, затверджені наказом № 766 МОНМС України від 02.07.2012 року року, форму статистичної звітності 77-РВК, затверджену наказом Держкомстату № 317 від 06.08.2010 року, форми звітності Д-4, Д-5, Д-6, Д-7-8, Д-9, затверджені наказом МОНМС України № 991 від 10.09.2012 року і пересилає їх електронні версії згідно з підпорядкованістю. Дозволяє здійснювати пошук інформації. Полегшує вибірку необхідних даних і складання користувачьких звітів. Має надійні алгоритми захисту інформації від несанкціонованого використання. Кожен регіон України має власне доменне ім'я і, відповідно, власну систему управління освітою регіону. Склад і функціонал може доповнюватися і нарощуватися в залежності від завдань і потреб; 	щорічно	Управління освіти та структурні підрозділи заклади освіти

№з/п	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавці
8.2.10	<p>– забезпечення роботи Єдиної державної електронної бази з питань освіти (ЄДЕБО) представляє собою інтегровану інформаційно-телекомунікаційну систему, технічні засоби якої перебувають в межах території України, складається з комплексу автоматизованих робочих місць, об'єднаних в єдину інформаційну систему засобами зв'язку з використанням технології віддаленого доступу, має підключення до мереж зв'язку загального користування з розмежуванням прав доступу, забезпечує захист від порушень цілісності інформації, забезпечує різні рівні доступності відкритої інформації та інформації з обмеженим доступом, вимога щодо захисту якої встановлена законом;</p> <p>- продовження реалізації проекту «Освітня карта Кропивницького», завдяки чому зручніше та ефективніше отримувати доступну інформацію користувачам. Розміщені дані сприяють залученню інвесторів, які успішно впроваджують енергозберігаючі технології у закладах освіти міста;</p> <p>- електронна оплата рахунків за харчування, інші послуги (ПЛАТЕЖІ ПО QR-КОДУ)</p>	щорічно	Управління освіти та структурні підрозділи заклади освіти

Підпрограма 9. Розвиток матеріально-технічної бази закладів освіти

I. Загальні положення

Розробка цієї підпрограми обумовлена низкою причин:

продовження поновлення шкільних меблів у закладах освіти, старі не відповідають віковим потребам учнів і вихованців;

створення комфортних та безпечних умов у закладах дошкільної освіти;

технологічне обладнання шкільних їdalень та обладнання пралень у закладах дошкільної освіти працює здебільшого з часу відкриття закладів і потребує оновлення;

у ряді закладів освіти стан покрівель, систем опалення, водопостачання, каналізації потребує капітальних ремонтів;

благоустрій територій;

спортивний інвентар та обладнання у закладах освіти упродовж тривалого часу не поновлювались і на даний час не відповідають санітарно-технічним нормам;

відсутність огорож в 20 закладах освіти та необхідність часткової заміни.

З метою вирішення зазначених проблемних питань, забезпечення ефективного і прозорого використання бюджетних ресурсів було розроблено цю підпрограму як стратегію розвитку матеріально-технічної бази освітньої галузі міста.

Одним із шляхів реалізації підпрограми є підготовка та виконання відповідних заходів, що чітко визначать конкретні заклади освіти та завдання, на які будуть витрачатись бюджетні кошти.

II. Визначення проблем, на розв'язання яких спрямована підпрограма

Забезпечення ефективного і прозорого використання бюджетних ресурсів для розвитку матеріально-технічної бази освітньої галузі міста

III. Мета та основні завдання підпрограми

Мета підпрограми:

створення умов для безпечної та комфортного перебування дітей у закладах освіти;

забезпечення якісного функціонування навчального процесу та збереження здоров'я дітей шляхом поновлення шкільних меблів, технологічного обладнання їдалень, обладнання для пралень закладів дошкільної освіти та проведення капітальних ремонтів закладів, які цього потребують;

реалізація концепції «Нова українська школа» в початковій та основній школі потребує створення освітнього простору, яке передбачає заміну парт, меблів, дидактичних матеріалів, комп'ютерного обладнання;

запровадження дистанційного навчання в ЗО потребує закупівлі технічних засобів навчання;

Основними завданнями підпрограми є:

забезпечення виконання прийнятих раніше державних, галузевих та місцевих програм стосовно дітей дошкільного віку і учнівської молоді, розвиток та вдосконалення нормативно-правових зasad освітянської політики відповідно до конкретних соціально-економічних реалій;

зміцнення матеріально-технічного та фінансового забезпечення закладів освіти.

VII. Заходи щодо реалізації підпрограми

№ з/п	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавці
9.1	Формувати заявки на закупівлю меблів для перших та п'ятих класів Нової української школи	Лютій 2021 - 2025 роки	Управління освіти
9.2	Поетапно оновлювати технологічне обладнання для харчоблоків закладів освіти за розділами: заміна електричних плит; обладнання харчоблоків для закладів загальної середньої освіти	Березень 2021 – 2025	Управління освіти

№ з/п	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавці
9.3	Придбати обладнання для пральних дошкільних закладів освіти	2021-2025	Управління освіти
9.4	Обстежувати стан приміщень, покрівель та комунікацій закладів освіти міста	2021-2025	Управління освіти, управління капітального будівництва
9.5	Проводити капітальні та поточні ремонти будівель та споруд закладів освіти: ремонт покрівель та приміщень; ремонт системи комунікацій (опалення, водопостачання, каналізації, санвузлів); загальнобудівельні роботи (спортивні, актові, музичні зали та інше)	2021-2025	Управління капітального будівництва, управління освіти, заклади освіти міста
9.6	Забезпечити придбання спортивного інвентаря та обладнання для спортивних залів і майданчиків закладів освіти	2021-2025	Управління освіти, заклади освіти міста
9.7	Забезпечити заклади загальної середньої освіти міста комп'ютерними комплексами	2021-2025	Управління освіти
9.8	Провести модернізацію й технічне обслуговування комп'ютерної техніки, яка використовується в закладах освіти міста	2021-2025	Управління освіти
9.9	Закупити комп'ютерні програми	2021-2025	Управління освіти
9.10	Придбати інтерактивні дошки та мультиборди для закладів загальної середньої освіти міста	2021-2025	Управління освіти
9.11	Забезпечити роботу в кожному закладі загальної середньої освіти електронних бібліотек та журналів	2021-2025	Управління освіти
9.12	Забезпечити комп'ютерами всі дошкільні та позашкільні заклади освіти міста	2021-2025	Керівники ЗНЗ
9.13	Сприяти укомплектуванню позашкільних закладів освіти сучасними засобами навчання	2021-2025	Управління освіти
9.14	Сприяння зміцненню та модернізації матеріально-технічної бази закладів позашкільної освіти	2021-2025	Управління освіти та його структурні підрозділи
9.15	Провести ремонт спортивних та ігрових майданчиків, огорож, асфальтного покриття у закладах освіти	2021-2025	Управління капітального будівництва, управління освіти
9.16	Провести розчистку та знесення аварійних дерев на територіях закладів освіти, за погодженням екологічної служби	2021-2025	Міська рада, управління житлово-комунального господарства, заклади освіти міста
9.17	Забезпечити обладнанням інклузивно-ресурсні центри та централізовану бухгалтерію	2021-2025	Управління освіти
9.18	Відновити та облаштування автоматичну пожарну сигналізацію та оповіщення	2021-2025	Управління освіти

№ з/п	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавці
9.19	Відкрити міжшкільні ресурсні центри на базі HBO 16, «Мрія», «Ліцей науковий», та КЗ «Сокіл»	2021-2023	Управління освіти
9.20	Створити умови для відкриття інклюзивних класів/груп	2021-2025	Управління освіти
9.21	Створити Stem-лабораторії на базі Ліцею «Науковий», ЗЗСО	2021-2025	Управління освіти
9.22	Замінити віконні блоки на енергозберігаючі склопакети	2021-2025	Управління капітального будівництва, управління освіти, заклади освіти міста
9.23	Капітальний ремонт дитячих ігрових майданчиків в ДНЗ	2021-2025	Управління капітального будівництва, управління освіти, заклади освіти міста

10. Фінансове забезпечення програми

(в тис.грн)

Рік	2021	2022	2023	2024	2025	Разом на 5 років
Назва видатків						
Комп'ютеризація закладів освіти:						
заклади загальної середньої освіти	1250,0	2700,0	3300,0	4000,0	4800,0	16050,0
заклади дошкільної освіти	50,0	350,0	400,0	450,0	500,0	1750,0
спеціальні школи	50,0	-	-	-	-	50,0
заклади позашкільної освіти	50,0	100,0	-	-	-	150,0
Оснащення інвентарем:						
спортивні зали та майданчики у закладах загальної середньої освіти	20,0	700,0	700,0	700,0	700,0	2820,0
дитячі майданчики у закладах дошкільної освіти	20,0	500,0	500,0	500,0	500,0	2020,0
Забезпечення технологічним, кухонним обладнанням їдалень, харчоблоків, пралень:						
заклади загальної середньої освіти	50,0	450,0	500,0	550,0	600,0	2150,0
заклади дошкільної освіти	50,0	300,0	350,0	400,0	450,0	1550,0
спеціальні школи	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	250,0
Капітальний ремонт харчоблоків та їдалень:						
заклади загальної середньої освіти	-	44000,0	52800,0	64000,0	72000,0	232800,0
заклади дошкільної освіти	-	14500,0	17400,0	20000,0	22000,0	73900,0
Капітальний ремонт сантехнічних вузлів:						
заклади загальної середньої освіти	450,0	2000,0	1000,0	500,0	500,0	4450,0
заклади дошкільної освіти	250,0	1000,0	1000,0	500,0	500,0	3250,0

Рік	2021	2022	2023	2024	2025	Разом на 5 років
Капітальний ремонт тепло-, водо- мережі, заміна сантехобладнання у закладах освіти	1000,0	6500,0	6000,0	5500,0	5000,0	24000,0
Капітальний ремонт покрівель: заклади загальної середньої освіти заклади дошкільної освіти спеціальні школи заклади позашкільної освіти	2800,0 500,0 500,0 100,0	9000,0 3000,0 - -	9000,0 2000,0 - -	6000,0 1000,0 - -	2000,0 1000,0 - -	28800,0 7500,0 500,0 100,0
Капітальний ремонт спортивних та актових залів у закладах загальної середньої освіти	-	7000,0	6500,0	-	-	13500,0
Капітальний ремонт приміщень	2160,0	5000,0	6000,0	7000,0	8000,0	28160,0
Капітальний ремонт дитячих ігрових майданчиків у закладах дошкільної освіти	200,0	8500,0	9500,0	10500,0	11500,0	40200,0
Поточний ремонт тепло-, водо- мережі, заміна сантехобладнання у закладах освіти	500,0	4000,0	4000,0	4000,0	4000,0	16500,0
Благоустрій територій, освітлення, ремонт та встановлення огорож	1350,0	5500,0	5000,0	4500,0	4000,0	20350,0
Придбання шкільних парт, класних дошок, меблів, ліжок та меблів для їдалень	2300,0	1000,0	1200,0	1400,0	1600,0	7500,0
Заміна віконних блоків на енергозберігаючі склопакети	4250,0	1000,0	1000,0	1000,0	1000,0	8250,0
Оснащення кабінетів профільного навчання	50,0	1800,0	2000,0	2200,0	2400,0	8450,0
Оснащення мультибордами закладів загальної середньої освіти	300,0	2000,0	2000,0	2000,0	2000,0	8300,0
Створення міжшкільних ресурсних центрів (НВО «Мрія», «Ліцей Науковий», 16 та КЗ «Сокіл»)	800,0	1000,0	1000,0	1000,0	1000,0	4800,0

Рік	2021	2022	2023	2024	2025	Разом на 5 років
Впровадження електронних щоденників та журналів, адміністрування сайтів та платформ управління освіти, обладнання.	300,0	2400,0	2400,0	2400,0	2400,0	9900,0
Послуга за користуванням сайтом електронних щоденників та журналів	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	250,0
Протипожежні заходи (встановлення пожежних сигналізацій, пропитка дерев'яних конструкцій на горищах, придбання засобів первинного пожежогасіння)	2000,0	3000,0	4000,0	5000,0	6000,0	20000,0
Забезпечення охорони закладів освіти державною службою охорони при УМВС в Кіровоградській області	300,0	2000,0	3000,0	4000,0	5000,0	14300,0
Фінансове забезпечення позашкільної освіти	48176,0	25000,0	30000,0	35000,0	40000,0	178176,0
Всього	69926,0	154400,0	172650,0	184200,0	199550,0	780726,0

Начальник управління освіти

Лариса КОСТЕНКО